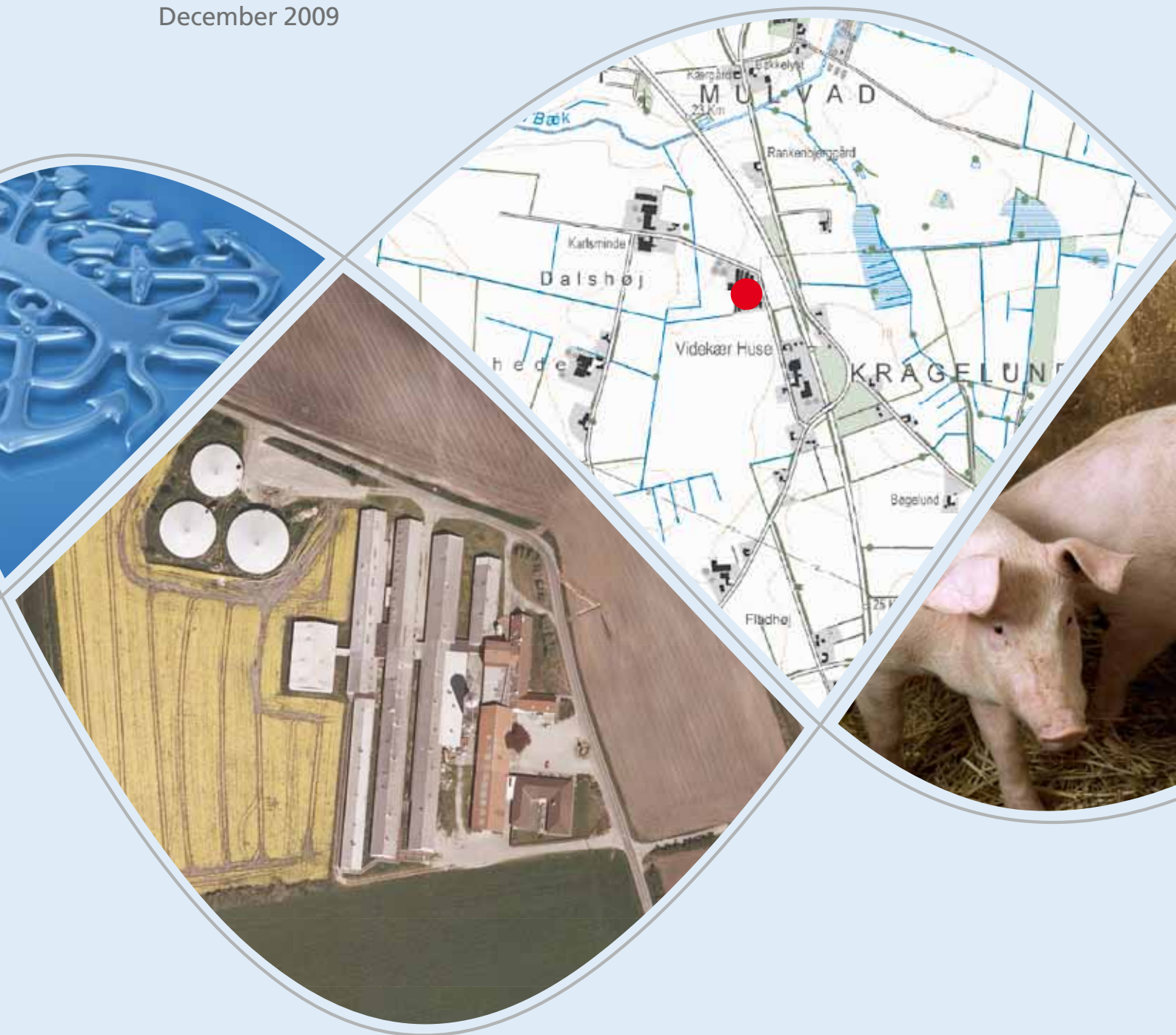


Revurdering af miljøgodkendelse

af svinebrug

Videkærvej 37, 6740 Bramming

December 2009



Teknik & Miljø

Esbjerg Kommune

Indholdsfortegnelse

INDLEDNING	2
REVURDERING AF MILJØGODKENDELSE TIL DRIFT AF HUSDYRPRODUKTION	3
EJENDOMS- OG VIRKSOMHEDSOPLYSNINGER	3
FORUDSÆTNINGER OG VILKÅR.....	4
Vilkår for husdyrbrugets anlæg	4
Vilkår for husdyrbrugets udbringningsarealer	7
Generelle vilkår	7
REVURDERING	8
MEDDELELSESPLIKT – ANLÆG OG AREALER.....	8
ØVRIGE FORHOLD	9
OFFENTLIGGØRELSE.....	9
KLAGEVEJLEDNING	10
MILJØTEKNISK BESKRIVELSE OG VURDERING	11
INDLEDNING	11
BESKRIVELSE OG VURDERING AF HUSDYRBRUGET	11
Husdyrbrugets beliggenhed	11
Besætningens størrelse	13
Driftsbygningerne	13
Gødningsproduktion	15
Udbringningsarealer	16
Energi- og vandforbrug.....	17
Råvarer og hjælpestoffer	18
Affald	18
Spildevand.....	19
EJENDOMMENS PÅVIRKNINGER AF OMGIVELSERNE – LUGT, STØJ, MM.....	19
Lugt	19
Støj og transport	21
Støv, fluer og skadedyr	23
Lys.....	23
Driftsforstyrrelser og uheld	23
Landskab og kulturmiljø.....	24
PROJEKTETS PÅVIRKNINGER AF OMGIVELSERNE – NATURMÆSSIGE FORHOLD.	24
Ammoniakupåvirkning af naturområder	25
Nitrat til overfladevand - vandløb, søer og kystvande	28
Fosfor til overfladevand – vandløb, søer og kystvande.....	32
Nitrat til grundvand - nitratfølsomme vandindvindingsområder.....	33
Påvirkning af arter på Habitatdirektivets bilag IV	35
BEDST TILGÆNGELIGE TEKNOLOGI (BAT).....	36
OPHØR	42
BEMÆRKNINGER I FORBINDELSE MED INDLEDENDE ANNONCERING AF DET ANSØGTE PROJEKT	43
SAMLET VURDERING	43
HØRING	43
SAMLET VURDERING	43

Indledning

Esbjerg Kommune meddeler hermed husdyrbruget Videkærvej 37, 6740 Bramming afgørelse på baggrund af revurdering af husdyrbrugets godkendelse. Afgørelsen omfatter produktion af svin og husdyrgødning samt de miljømæssige konsekvenser heraf. Afgørelsen er meddelt efter Miljøbeskyttelseslovens § 41 med de forudsætninger og vilkår for anlæg, drift og kontrol, som er angivet i det følgende.

Alle store husdyrbrug er siden 1. januar 2007 blevet omfattet af Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug³.

Baggrund for revurderingen er, at husdyrbruget på tidspunktet for opstart af revurderingen var omfattet af miljøbeskyttelseslovens kapitel 5 og optaget under liste I101 i godkendelsesbekendtgørelsen¹, og da dette punkt var i-mærket, skal husdyrbrugets miljøgodkendelser regelmæssigt underkastes en revurdering. Første regelmæssige revurdering skal foretages, når der er forløbet 8 år fra det tidspunkt, hvor husdyrbruget første gang er miljøgodkendt. Bramming Kommune har den 18. februar 1997 meddelt en samlet miljøgodkendelse til svinebruget.

I henhold til overgangsbestemmelserne i husdyrloven, skal de sager, der er påbegyndt efter miljøbeskyttelsesloven, færdiggøres efter reglerne i miljøbeskyttelsesloven. Dog bør alle vurderinger foretages i forhold til de nugældende regler i husdyrloven. Der er dog ikke hjemmel til at kræve en § 16 godkendelse af arealerne hos tredjemand (aftalearealer).

Revurderingen af miljøgodkendelse fastlægger de vilkår, der skal gælde for svinebruget på Videkærvej 37, 6740 Bramming i Esbjerg Kommune. Vilkårene sikrer en fortsat drift af husdyrbruget kan ske uden at påvirke miljøet væsentligt.

¹ Bekendtgørelse om godkendelse af listevirksomhed nr. 943 af 16/9-2004 med senere ændringer

Revurdering af miljøgodkendelse til drift af husdyrproduktion

Esbjerg Kommune har foretaget en revurdering af miljøgodkendelse af eks. svinebrug på Videkærvej 37, 6740 Bramming. I forbindelse med revurderingen ændres dyreholdet som følgende:

Svinebruget ændres fra 710 søer, 11.500 slagtesvin og 15.750 smågrise, svarende til 532,8 dyreenheder til en besætning på 334,6 dyreenheder. Besætningen kan variere fra en produktion baseret på hovedsageligt søer og smågrise (710 søer, 15.750 smågrise og 3.780 slagtesvin) til en produktion baseret på smågrise og slagtesvin (11.500 smågrise og 10.960 slagtesvin).

Revurderingen meddeles efter Miljøbeskyttelseslovens² § 41, idet Esbjerg Kommune vurderer at:

- Der er truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik,
- Husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne, samt
- Drift af husdyrbruget ikke medfører væsentlige virkninger på miljøet

Revurderingen omfatter samtlige landbrugsmæssige aktiviteter på ejendommen, herunder drift af husdyrbrugets anlæg samt udspretningsarealer.

Der er nærmere redegjort for de vurderinger, der ligger til grund for afgørelsen i vedlagte miljøtekniske beskrivelse og vurdering.

Ejendoms- og virksomhedsoplysninger

Afgørelsen meddeles til svinebruget beliggende Videkærvej 37, 6740 Bramming, matr. nr. 25 i m.fl., St. Darum By. Ejendomsnummeret er 307254. Bedriftens CVR nr. er 95903851 samt 79100315 og CHR nr. er 11004. Husdyrbruget ejes og drives af Darum Svineavl v/Henning Sand, Videkærvej 37, 6740 Bramming.

² Lov om miljøbeskyttelse, nr. 1757 af 22/12-2006

Forudsætninger og vilkår

Esbjerg Kommune forudsætter, at husdyrbruget drives som beskrevet i den miljøtekniske beskrivelse og vurdering. Afgørelsen meddeles efter Miljøbeskyttelseslovens § 33 og § 41.

Der stilles derfor følgende vilkår til hhv. husdyrbrugets anlæg, husdyrbrugets arealer, samt generelle vilkår for husdyrbruget:

Vilkår for husdyrbrugets anlæg

Produktionsomfang

1. Husdyrholdet skal være sammensat som beskrevet nedenfor:

	Antal dyr ved soproduktion	DE	Antal dyr ved slagtesvinepro- duktion	DE
Årsso, (årsdyr)	710	164,8		
Slagtesvin, 32-107 kg (prod.)	3.780	97,1	10.960	281,5
Smågrise 7,3-32 kg (prod.)	15.750	72,7	11.500	53,1
I alt		334,6		334,6

2. Antallet af dyreenheder må variere med 10 % i løbet af planåret (1. august til 1. august). Dog må det maksimale dyrehold beregnet som et gennemsnit i perioden 1. august til 1. august ikke overstige 334,9 dyreenheder.
3. Antallet af dyr indenfor hver dyrekategori må maksimalt variere med 10 %.
4. Der tillades variation i ind- og afgangsvægten for slagtesvin indenfor det maksimale produktionsniveau på 334,9 dyreenheder. Indgangsvægten må dog kun variere indenfor intervallet 25-35 kg og afgangsvægten må variere indenfor intervallet 100-125 kg.

Virksomhedens indretning og drift

5. Ændringer i ejerforhold, eller hvem der er ansvarlig for husdyrbruget, skal meddeles Esbjerg kommune.
6. Husdyrbruget skal indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der er beskrevet i revurderingen.
7. Husdyrbruget og dens omgivelser skal renholdes, så det ikke giver anledning til gener for omgivelserne.

8. I staldafsnit 1, 2, 3, 6, 7 og 8 skal staldsystemet leve op til BAT senest ved næste gennemgribende renovering om 10-15 år.

Husdyrgødning og ensilage

9. Overpumpning af gylle fra gyllebeholder til gyllevogn og lign skal foregå under opsyn, således at spild undgås, og der tages størst muligt hensyn til omgivelserne.
10. Påfyldning af gyllevogne og lignende skal enten foregå på en plads med afløb til opsamlingsbeholder for flydende husdyrgødning eller med gyllevogne som har påmonteret pumpe og returløb. Pladsen skal rengøres for spild af flydende husdyrgødning umiddelbart efter, at perioden med daglig påfyldning af gylle er afsluttet. Pladsen skal mindst have tæthed og faldforhold svarende til kravene i Landbrugets Byggeblad nr. 103.11-03.
11. Der skal etableres jordvold, der kan tilbageholde mindst 1200 m³ gylle, svarende til den største mængde der opbevares over jordniveau. Projekt vedr. udformning af jordvold skal indsendes af Esbjerg Kommune senest 1. marts 2010.

Energi- og vandforbrug

12. Der skal foretages en min. kvartalsvis registrering af vand- og energiforbrug for at holde fokus på forbruget og muligheden for at reducere dette.

Råvarer og hjælpestoffer

13. Ved håndtering af brændstof, smøremidler og kemikalier må der ikke opstå spild med deraf følgende risiko for forurening af jord og grundvand.
14. Tankning af diesel skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund således at spild kan opsamles, og der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
15. Opbevaring af olier og kemikalier skal ske i overensstemmelse med Esbjerg Kommunes forskrift for opbevaring af olie- og kemikalier.

Affald

16. Olietanke skal drives jf. Miljøministeriets gældende bekendtgørelse om indretning, etablering og drift af olietanke mv. (På godkendelsestidspunktet Bekendtgørelse nr. 724 af 8. juli 2008).
17. Opbevaring af olie- og kemikalieaffald skal ske i overensstemmelse med Esbjerg Kommunes forskrift for opbevaring af olie- og kemikalier.
18. Bortskaffelse af olie- og kemikalieaffald (farligt affald) skal ske i overensstemmelse med Esbjerg Kommunes regulativ for bortskaffelse af farligt affald. Mindre mængder farligt affald (op til 50 kg årligt) kan bortskaffes gennem den kommunale slat-ordning. Tilmelding kan ske hos Esbjerg Kommu-

ne, Affald.

19. Øvrigt affald skal opbevares og bortskaffes efter kommunens anvisninger. Husdyrbruget kan dog tilmeldes genbrugspladsordning for erhverv. Tilmelding samt yderligere oplysninger kan fås hos Esbjerg Kommune, Affald.

Spildevand

20. Drikkevandssystemet skal drives og vedligeholdes således at unødigt spild undgås i videst muligt omfang.
21. Påfyldning af vand i forbindelse med brug af sprøjtemidler må ikke ske ved direkte opsugning fra søer, vandløb eller brønde/boringer. Der må ikke være risiko for afløb til drænen eller vandløb.

Lugt

22. Husdyrbrugets drift må ikke give anledning til lugtgener som af tilsynsmyndigheden vurderes at være væsentlige for området.
23. Der må maksimalt være op til 2.906 slagtesvin og 1.972 smågrise på stald ad gangen (stipladser), svarende til hhv. 3,7 hold slagtesvin pr. år og 5,8 hold smågrise pr. år.

Transport

24. Udbringning af husdyrgødning med gyllevogn, som kræver kørsel gennem byzoneområde - St. Darum, må ikke foretages på lørdage, samt på søn- og helligdage.

Støj

25. Husdyrbrugets bidrag til støjbelastningen målt i dB (A) må i ethvert punkt på opholdsarealer ved boliger i det åbne land ikke overstige følgende værdier.

	Tidsrum	max. lydniveau
Mandag – fredag	kl. 07.00 – 18.00	55 dB(A)
	kl. 18.00 – 22.00	45 dB(A)
	kl. 22.00 – 07.00	40 dB(A)
Lørdag	kl. 07.00 – 14.00	55 dB(A)
	kl. 14.00 – 22.00	45 dB(A)
	kl. 22.00 – 07.00	40 dB(A)
Søn- og helligdage	kl. 07.00 – 22.00	45 dB(A)
	Kl. 22.00 – 07.00	40 dB(A)

Maksimalværdien af støjniveauet om natten (kl. 22.00 - 07.00) må ikke overstige 55 dB (A) i ethvert punkt på opholdsarealer ved boliger i det åbne land.

26. Husdyrbruget skal på tilsynsmyndighedens forlangende dokumentere, at ovennævnte er overholdt. En sådan dokumentation kan højst kræves én gang årligt. Dokumentationen skal ske under forhold, hvor husdyrbrugets er

i fuld normal drift.

27. Dokumentation skal ske i form af resultatet af en støjmåling udført som beskrevet i Miljøstyrelsens vejledning nr. 5 og 6/1984 eller af beregninger udført efter den nordiske beregningsmetode for ekstern støj fra virksomheder, jf. Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1993. Er dokumentationen udført som beregning, skal den indeholde de oplysninger om beregningsforudsætningerne, som er nødvendige for vurdering af rigtigheden af beregningsresultaterne. Som udgangspunkt accepteres en ubestemthed på de målte eller beregnede støjbelastninger på max. +/- 3 dB(A.)
28. Målingerne eller beregningerne skal foretages af et målefirma / institut, som er uvildigt, og akkrediteret af DANAK eller godkendt af Miljøstyrelsen til "Miljømåling - ekstern støj".

Støv

29. Driften af husdyrbrugets anlæg må ikke medføre væsentlige støvgener udenfor ejendommens eget areal.

Skadedyr

30. Der skal overalt på ejendommen udføres og dokumenteres en effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse i overensstemmelse med de til enhver tid nyeste retningslinier fra Statens Skadedyrlaboratorium.
31. Opbevaring af foder skal ske på sådan en måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter mv.).

Vilkår for husdyrbrugets udbringningsarealer

Arealer

32. Der må kun udbringes husdyrgødning på de arealer der fremgår af kort 3.

Nitrat til overfladevand

33. Der skal på bedriftens udbringningsarealer være mindst 2 % ekstra efterafgrøder, ud over de til enhver tid gældende, generelle krav om efterafgrøder. Disse efterafgrøder skal følge de samme regler, som gælder for de lovpligtige efterafgrøder hvad angår artsvalg, dyrkningsperiode og kvælstofgødskning.

Generelle vilkår

Egenkontrol

34. Husdyrbruget skal føre registreringer over den til enhver tid gældende husdyrproduktion på ejendommen. Registreringerne kan bestå af gødningsregnskaber, slagterifregninger eller lign. Denne registrering skal ved miljøtilsynets besøg på virksomheden kunne forevises som dokumentation for revurderingens bestemmelse om husdyrholdets størrelse (vilkår 1).

Uheld

35. Beredskabsplanen, der fastlægger hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, skal revideres årligt og skal kunne forevises ved miljøtilsyn på ejendommen. Planen skal være tilgængelig og synlig for ejendommens ansatte og andre, der arbejder på bedriften.

Ophør

36. Ved ophør af bedriften skal produktionsanlæg, husdyrgødnings- og foderopbevaringsanlæg tømmes og rengøres grundigt. Al miljøfarligt affald skal bortskaffes for egen regning efter den til enhver tid gældende lovgivning.

Krav til udnyttelse af godkendelse

37. Husdyrbruget skal være bragt i overensstemmelse med de i revurderingen nævnte vilkår inden 2 år fra meddelelsen, dog skal vilkår 11 være opfyldt senest 1 år efter meddelelse af denne revurdering.
En evt. ændring fra soproduktion til slagtesvineproduktion skal være bragt i overensstemmelse med de i revurderingen nævnte vilkår inden 2 år fra det tidspunkt hvor staldsystemet til søer evt. bliver ulovligt (sandsynligvis i 2013).
38. Hvis en del af produktionsniveauet i nærværende revurdering ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del, der ikke har været udnyttet de seneste 3 år.

Revurdering

Vilkårene kan til enhver tid ændres efter reglerne i Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug § 41 stk. 2, hvis der er fremkommet nye oplysninger om forureningens skadelige virkning, hvis forureningen medfører skadevirkninger, der ikke kunne forudses ved meddelelse af denne afgørelse, eller hvis forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved afgørelsen.

Husdyrbrugets miljøgodkendelse skal regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering jf. § 17 i bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug. Det er planlagt at foretage næste revurdering i 2019.

Meddelelsespligt – anlæg og arealer

Kommunens revurdering gælder for det konkrete projekt. Hvis der sker ændringer i grundlaget for kommunens vurdering, skal der indsendes en ny ansøgning til kommunen. Dette gælder for eksempel ændringer i forhold til det ansøgte dyrehold, staldanlæg og udbringningsarealer. Esbjerg Kommune skal have lejlighed til at vurdere, hvorvidt ændringen kræver en ny godkendelse eller om ændringen kan ske indenfor rammerne af denne revurdering.

Ændringer af udbringningsarealet for den kommende planperiode skal anmeldes til kommunen, senest 1. august jf. § 15 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug. Kommunen vurderer hvorvidt de nye arealer er mere sårbare.

Kommunens tilkendegivelse gives inden 1. oktober, hvorefter anmeldelsen evt. kan trækkes tilbage, eller der kan fremsendes en ny. En ny anmeldelse skal i givet fald være kommunen i hænde senest 15. oktober. Hvis kommunen har indsigelser imod de nye arealer meddeles det inden 31. december.

Øvrige forhold

Afgørelsen omfatter alene forholdet til lov nr. 1572 af 20. december 2006 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug. Øvrige relevante tilladelser og godkendelser skal indhentes særskilt.

Kommunens revurdering gælder for det konkrete projekt. Husdyrbruget må ikke udvides eller ændres bygnings- eller driftsmæssigt på en måde der indebærer forøget forurening før udvidelsen eller ændringen er godkendt i henhold til lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug. Hvis der sker ændringer i grundlaget for kommunens vurdering, skal du indsende en ny ansøgning til kommunen. Esbjerg Kommune skal have lejlighed til at vurdere, hvorvidt udvidelsen/ændringen kræver en miljøgodkendelse eller om udvidelsen/ændringen kan ske indenfor rammerne af denne revurdering.

Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til de gældende regler i love og bekendtgørelser, uanset at de nævnte krav og regler kan være en skærpelse af denne revurderings vilkår.

Offentliggørelse

Afgørelsen om revurdering annonceres den 28. december 2009 i Bramming Ugeavis.

Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Miljøklagenævnet. Klageberettigede er ansøgeren, Miljøministeren, Sundhedsstyrelsen og enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald.

Eventuel klage over revurderingen skal indsendes skriftlig til Esbjerg Kommune, Torvegade 74, 6700 Esbjerg. Klagen skal være modtaget senest ved kontortids ophør den 25. januar 2010, der er dagen for klagefristens udløb.

Hvis afgørelsen påklages, vil det straks blive meddelt ansøgeren.

Denne afgørelse kan inden 6 måneder fra meddelelsesdato indbringes til domstolsafgørelse.

Udnyttelse af revurderingen

Revurderingen kan udnyttes uanset eventuelle klager, men dette begrænser ikke Miljøklagenævnets mulighed for at ændre eller ophæve Esbjerg Kommunes afgørelse.

Ændring af projektet før klagefristens udløb sker dog på egen risiko, idet Miljøklagenævnet kan bestemme, at en meddelt revurdering ikke må udnyttes i tilfælde af rettidig klage.

Miljøteknisk beskrivelse og vurdering

Indledning

Denne miljøtekniske beskrivelse og vurdering af den eksisterende svinefarm, danner baggrund for revurdering af miljøgodkendelsen for Videkærvej 37, 6740 Bramming. Den miljøtekniske beskrivelse og vurdering, beskriver og vurderer de miljøpåvirkninger af omgivelserne, som svinefarmen giver anledning til.

Miljø skal i denne sammenhæng forstås som omgivelserne i bred forstand, herunder befolkning, flora og fauna, vandmiljø, landskab og kulturhistorie samt ressourceforbrug

Vurderingerne er foretaget med udgangspunkt i de beskyttelsesniveauer og retningslinier, der er indeholdt i husdyrloven med tilhørende bekendtgørelse og vejledning.³ Påvirkningen af omgivelserne er beskrevet og vurderet dels i forhold til de anlægsmæssige påvirkninger (lugt, støj m.m.), dels i forhold til de naturmæssige forhold (natur, vandmiljø mm.).

Beskrivelse og vurdering af husdyrbruget

Henning Sand har foretaget visse ændringer på sin svinebesætning på Videkærvej 37, 6740 Bramming. Der er sket en reduktion af soholdet samt en mindre stigning i antallet af smågrise og slagtesvin, svarende til 533 dyreenheder (DE).

I forbindelse med ændrede normtal for beregning af dyreenheder, er der sket en reduktion i antallet af dyreenheder i forhold til det i miljøgodkendelsen af 18. februar 1997 godkendte antal dyreenheder, nemlig en reduktion fra 624 DE til 533 DE.

På vegne af Henning Sand har Jysk Svinerådgivning den 9. september 2005 indsendt oplysninger til revurdering af miljøgodkendelse på Videkærvej 37, 6740 Bramming. Senere har Jysk Landbrugsrådgivning overtaget sagen.

I forbindelse med behandlingen af ansøgningen har der været behov for supplerende oplysninger. Der er således indsendt supplerende oplysninger den 18/4-06, 19/9-07, 1/2-08, 30/6-09, 16/9-09, 2/10-09, 5/10-09 og 8/10-09. Denne miljøtekniske beskrivelse og vurdering er foretaget med baggrund i det sidst indsendte oplysningsmateriale samt mundtlige oplysninger fra landmanden.

Husdyrbrugets beliggenhed

Husdyrbruget er beliggende i landzone i område "07-Det åbne land" i Bramming Kommuneplan 2001-2012. Placeringen fremgår af kort 1.

Husdyrbruget ligger ca. 1250 m fra eksisterende byzoneområde (Bramming). Nærmeste nabo Videkærvej 24 er beliggende ca. 180 m fra husdyrbruget.

Husdyrbruget opfylder afstandskravene i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug:

³ Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug (Lov nr. 1572 af 20. juni 2006); bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug (bekendtgørelse nr. 1696 af 19. december 2006), samt Skov- og Naturstyrelsens Vejledning om tilladelse og godkendelse af husdyrbrug (december 2006).

- §§ 6 og 20: Afstande til nabobebyggelse, byzone- eller sommerhusområde, samlet bebyggelse og blandet bolig og erhverv mv.
- § 7: Afstande til beskyttede naturtyper (højmoser, lobeliesø, hede > 10ha, overdrev større end 10 ha, heder, overdrev og ammoniakfølsomme søer beliggende indenfor international naturbeskyttelsesområder).
- § 8: Afstandskrav til vandløb, vandindvindinger, offentlig og privat fællesvej og egen beboelse er ikke relevant, da der ikke er nybyggeri.



Kort 1. Husdyrbrugets beliggenhed

Besætningens størrelse

Dyreholdets sammensætning på Videkærvej 37 fremgår af tabel 1.

Dyreart	Godkendelse 1997 ^A		Godkendelse 1997 ^B		Nuværende Produktion		Fremtidig Sopro- duk- tion		Fremtidig Slagtesvine- produktion	
	Antal	DE	Antal	DE	Antal	DE	Antal	DE	Antal	DE
Søer	775	258,3	775	180,2	710	164,8	710	164,8		
Smågrise (7,5-30 kg)	11.000	366,7	15.500 ^C	71,6	15.750	72,2	15.750	72,7	11.500	53,1
Slagtesvin (30-98 kg)										
Smågrise (7,3-32 kg)										
Slagtesvin (32-107 kg)			11.000	282,5	11.500	295,4	3.780	97,1	10.960	281,5
I alt		625,0		534,3		532,9		334,6		334,6

Tabel 1: Husdyrbrugets dyrehold. Dyreenheder er beregnet efter bilag 1 i bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v. (bek. nr. 717 af 02.07.2009).

^A På godkendelsestidspunktet skulle soholdet opgøres ud fra betegnelsen "Søer med grise og polte". Smågrisene er derfor medregnet i dyreenheder for søerne, og skal ikke fremgå separat. Dyreenhederne er beregnet ud fra den gældende lovgivning i 1997. Efter de dagældende normer, havde slagtesvin en vægt op til 95 eller 98 kg.

^B Dyreholdet jf. miljøgodkendelsen meddelt i 1997. Antal dyreenheder er beregnet ud fra de nugældende normer for at opnå et sammenligneligt tal i forhold til fremtidig produktion.

^C Antal smågrise er fundet ved beregning med baggrund i en årsproduktion på ca. 20 smågrise pr. årssø. Ved den fremtidige produktion gør landbrugets effektivisering sig gældende, og der produceres ca. 23 smågrise pr. årssø.

Sidste registrering af dyreholdets omfang hos Esbjerg (tidl. Bramming) Kommune er sket i forbindelse med miljøtilsyn med produktionsomfanget den 23. september 2004 og igen ved ordinært miljøtilsyn den 16. marts 2006. På begge tidspunkter bestod produktionen af samme antal som den nuværende produktion.

Dyreholdet ønskes ændret så der produceres færre slagtesvin indtil staldsystemet til søer evt. bliver ulovligt (sandsynligvis i 2013). Så vil soholdet udgå og slagtesvinproduktionen vil i stedet blive øget.

Der stilles vilkår til husdyrbrugets maksimale produktion og til i hvilket omfang produktionen kan tillades af variere.

Driftsbygningerne

På ejendommen er der i dag stalde med et samlet areal på ca. 7.828 m², inklusive lade, maskinhus og personalehus. Derudover er der tre gyllebeholdere med en samlet kapacitet på godt 6.226 m³.

Gødningssystemet i staldene er delvis- og fuldspaltegulv.

På ejendommen er der følgende bygninger m.m., som angivet i tabel 2.

Nr.	Anvendelse	Antal dyr til 2013	Antal dyr efter 2013	Staldsystem
1	Fedesvin	1200	3130	Fuldspaltegulv
2	Fedesvin	1300	3400	Fuldspaltegulv
3	Slagtesvin	0	2600	Fuldspaltegulv
4	Slagtesvin	1280	1830	Delvis spaltegulv, 50-75 % fast gulv
5	Smågrise	3920	3250	Toklimastald, delvis spaltegulv
6	Smågrise	2560	1800	Fuldspaltegulv
7	Smågrise	2215	1550	Fuldspaltegulv
8	Smågrise	7055	4900	Fuldspaltegulv
9	Farestald	142	0	Kassestier, delvis spaltegulv
10	Farestald	568	0	Kassestier, delvis spaltegulv
11	Løbe- drægtighedsstald	600	0	Individuel opstaldning, delvis spaltegulv
12	Løbeafdeling	110	0	Individuel opstaldning, delvis spaltegulv
13	Fodersilo			
14	Mølleri			
15	Foderlade			
16	Personalehus			
17	Stuehus			
18	Gyllebeholder, 1.646 m ³			
19	Gyllebeholder, 2.040 m ³			
20	Gyllebeholder, 2.540 m ³			
21	Påfyldningsplads / vaskeplads			
22	Opbevaringsplads for døde dyr			

Tabel 2: Bygningsforklaring (antal søer opgives 2 gange - både for farestald og løbe/drægtighedsstald)

Driften i staldene foregår dagligt mellem kl. 7 og 15.30. Alt foder indkøbes. Fodertransporter kommer typisk i dagtimerne. Valletransporter kommer døgnet rundt.

Driftsbygningernes placering fremgår af kort 2.



Kort 2: Situationsplan

Foder

Der bliver fodret med hjemmeblanding, som opbevares i lade/lager, hvorfra det bliver blandet i mølleriet. For placering se kort 2: situationsplan.

Kommunen vurderer, at der med de nuværende tiltag til opbevaring og håndtering af foder ikke sker en væsentlig påvirkning af omgivelserne.

Gødningsproduktion

Gødningsproduktionen er oplyst af det fremsendte materiale og fremgår af tabel 3.

	Mængder	Opbevaringsanlæg
Flydende husdyrgødning	11.422 m ³	Gyllebeholder på 1646 m ³ .
Rengøringsvand m.m.	1.000 m ³	Gyllebeholder på 2040 m ³ .
		Gyllebeholder på 2540 m ³
		Gyllebeholder, Dalshøjvej 3 på 1000 m ³
		Gyllekanaler på 3000 m ³ .
I alt	12.422 m³	Kapacitet i alt 10.226 m³

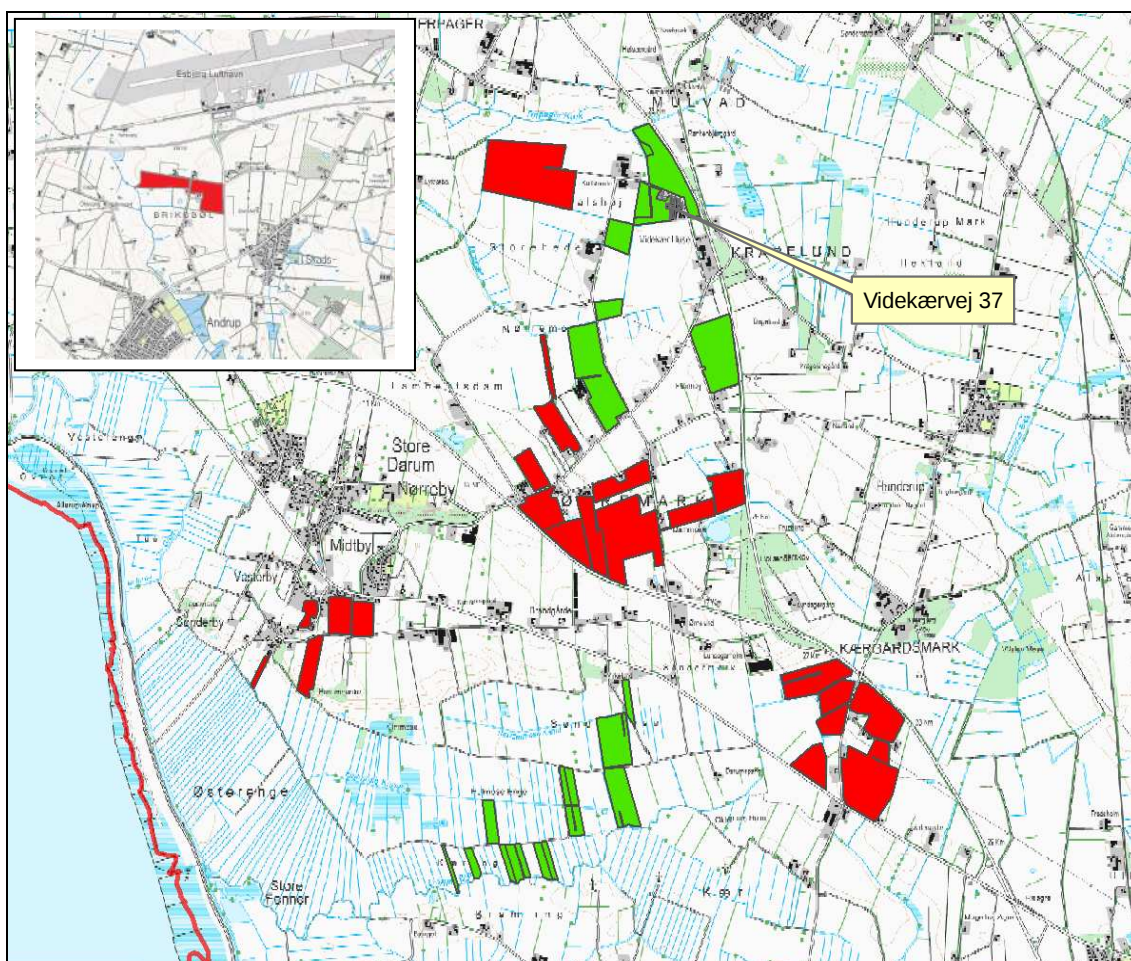
Tabel 3: Opbevaringskapacitet. Gødningsproduktionen er beregnet ud fra, at dyrene er på stald hele året.

Mængden af flydende husdyrgødning er inklusiv drikkevandsspild og andet spildevand der ledes til gyllebeholderne.

Opbevaringskapaciteten for flydende husdyrgødning svarer til 9,8 måneder. Dermed er husdyrgødningsbekendtgørelsens⁴ krav om minimum 9 måneders opbevaringskapacitet opfyldt.

Udbringningsarealer

Ejendommen råder over i alt 239,2 ha udbringningsareal, hvoraf 80,0 ha er egne arealer og 159,2 ha er aftalearealer. Arealer ligger spredt, op til 11 km fra ejendommen. Beliggenheden af husdyrbrugets arealer fremgår af kort 3.



Kort 3: Udbringningsarealer

Miljølovgivningen stiller krav om et bestemt forhold mellem den mængde husdyrgødning, der udbringes, og det areal, der er til rådighed for udbringningen (harmeniareal). På en svinebedrift må der højst udbringes 1,4 DE/ha på egne og forpagtede arealer og 1,4 DE/ha på aftalearealer. Ansøgningens oplysninger om arealer og gødningstryk fremgår af tabel 4.

⁴ bekendtgørelse nr. 1695 af 19.12.2006 om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v.

	ha	DE/ha	DE i alt
Ejendommens jordtilliggende (ejet)	79,99	1,4	112,0
Aftalearealer	159,21	1,4	222,9
I alt til udbringning			334,9

Tabel 4: Oversigt over ejendommens jordtilliggende og gødningstryk.

Kravet til harmoniareal er opfyldt, da bedriften råder over et areal til udbringning af husdyrgødning svarende til 334,9 dyreenheder og arealerne tilføres i alt 334,6 dyreenheder.

Plantedirektoratet er tilsynsmyndighed på harmoniforhold.

Landbrugslovgivningen stiller krav om, at en vis andel af harmoniarealet tilhører den bedrift, hvor husdyrproduktionen foregår, eller med sikkerhed kan anvendes til udbringning af husdyrgødning fra den pågældende ejendom mindst 5 år frem i tiden (arealkrav). Med den påtænkte drift vil arealkravet efter de gældende regler (bekendtgørelse nr. 1152 af 23. november 2006 om husdyrhold og arealkrav m.v.) være 67 ha efter ændringen, hvilket betyder, at landbrugslovgivningens arealkrav er opfyldt. Jordbrugskommissionen fører kontrol med reglerne om arealkrav.

Energi- og vandforbrug.

Husdyrbrugets energi- og vandforbrug fremgår af Tabel 5.

Forbrug	Nudrift	Ændret drift
El	450.000 kWh	450.000 kWh
Vand	9.500 m ³	8.500 m ³

Tabel 5: Energi- og vandforbrug

Der sker ingen større ændring i energi- eller vandforbruget. Vandforbruget mindskes med ca. 1.000 m³.

Vandforbruget i nudrift fordeler sig på 750 m³ vaskevand, 750 m³ drikkevandsspild og 8000 m³ drikkevand. Efter ændringen fordeler vandforbruget sig med 7.300 m³ drikkevand til svineproduktionen, 650 m³ vaskevand og 550 m³ drikkevandsspild.

Der er redegjort nærmere for vand- og energiforbruget i afsnittet vedr. "bedst tilgængelige teknologi" (BAT).

Der vil ikke ske en forøgelse af strømforbrug, idet der ikke bliver bygget nye produktionsanlæg. Der anvendes to-klimastalde, hvorved grisenes egenproduktion af varme anvendes til opvarmning, og derved spares energi.

Der anvendes undertryksventilation, hvilket reducerer energiforbruget i forhold til et ligetryksventilationsanlæg.

Der anvendes kun lys i driftsbygningerne når der arbejdes, og dette er nødvendigt af produktionsmæssige årsager. Udendørs belysning er dagslysstyret eller har bevægelsessensor.

Det vurderes, at husdyrbruget har foretaget relevante foranstaltninger til begrænsning af energi- og vandforbrug, og at det ikke er relevant at stille yderligere vilkår.

Det vurderes ligeledes, at de anførte ændringer i forbruget af energi og vand, som ændringen vil medføre, ikke vil have en væsentlig indvirkning på miljøet.

Råvarer og hjælpestoffer

Der forbruges årligt 5.000 l dieselolie, hvilket forventes at være uændret.

Dieselolie opbevares i 2500 l olietank placeret i maskinhuset, og i 1200 l olietank placeret i smågrisestalden.

Ejendommens jorder indgår under en pasningsaftale, og derfor opbevares der ikke kemikalier på ejendommen.

Der stilles vilkår om, at såfremt det bliver aktuelt, skal kemikalier opbevares i henhold til kommunens forskrifter.

Affald

Affald fra husdyrbrug kan typisk inddeles i følgende affaldsfraktioner

- Dagrenovation
- Genbrugeligt affald (Pap, papir, jern og metal, tomme olietromler og tanke, tomme plasticsække, paller, malet og lakeret træ).
- Farligt affald (lysstofrør og sparepære, spraydåser, pesticidrester, oliefiltre, batterier).
- Klinisk risikoaffald og medicinrester (skalpeller, kanyler og medicinrester).
- Døde dyr.
- Forbrændingseget affald (halmballesnor, papirsække, tomme medicinglas, gamle frønnede bildæk).
- Deponeringseget affald (asbestholdige byggemateriale).

Plast, pap, papir samt tomme dunke (desinfektionsmidler) fra bedriften opbevares i 1000 l container. Der er aftale med firmaet HCS A/S Renovation, som sørger for tømning en gang ugentligt. Derudover er der en 10 fods container til div. bygningssaffald (staldinventar o. lign.) m.m., som tømmes en gang årligt.

Der er affaldsbeholdere til husholdningsaffald, papir, metal/dåser og glas. Disse beholdere tømmes via kommunal ordning. Farligt affald som eksempelvis batterier og lignende afhentes ligeledes via kommunal ordning.

Døde dyr opbevares på modsatte side af Videkærvej på en lille jordplads ca. 50 meter ind af en stikvej. Smågrise opbevares i containere og slagtesvin og søer under en presenning. Placeringen er langt fra naboer og ligger ugenert for kørsler til og fra stedet. Dyrene anmeldes til Daka og afhentes senest dagen efter dødsfald.

Medicinemballage bortskaffes via dagrenovation. Kanyler bortskaffes til apoteket.

I maskinhuset opbevares olie/spildolie i 2 stk. 60 l olietønder placeret på betongulv. Spildolien bortskaffes via den kommunale ordning.

Da ejendommens jorde indgår under pasningsaftaler, opbevares/anvendes der ikke sprøjtemidler på ejendommen.

Der stilles vilkår om, at husdyrbrugets affald bortskaffes i henhold til Esbjerg Kommunes gældende regulativer og forskrifter, og at opbevaring og håndtering på husdyrbruget foregår miljømæssigt forsvarligt.

Spildevand

Spildevand fra wc og bad i stuehuset ledes til 1300 l septiktank. Derfra ledes det sammen med spildevand fra køkken til rørledning med udløb til Videkjær vandløb. Spildevand fra wc og bad i personalebygningen ledes via 650 l septiktank til ovennævnte rørledning. Spildevand fra køkken ledes til sivedræn.

Alt spildevand fra driftsbygningerne ledes til gylletank. Det omfatter omkring 1000 m³ rengøringsvand, drikkevandsspild, vaskevand og overfladevand.

Tagvand fra del af bygning 11 samt bygningerne 14, 15, 16 og 17 ledes via dræn til Videkjær vandløb. Det øvrige tagvand ledes ud på terræn.

Det vurderes, at den samlede håndtering af spildevand sker på forsvarlig vis, og at husdyrgødningsbekendtgørelsens generelle krav til håndtering af spildevand er tilstrækkelige til at beskytte omgivelserne mod forurening fra spildevand.

Ejendommens påvirkninger af omgivelserne – lugt, støj, mm.

Enhver husdyrproduktion giver anledning til lugt inden for de nærmeste omgivelser. Hvor stort et område der påvirkes af lugt, afhænger af hvor mange dyr der er på ejendommen og hvilken art der er tale om. Desuden spiller vindretning, terræn- og beplantningsforhold ind.

Husdyrproduktion kan herudover medføre støj, samt gener med fluer og andre skadedyr. Desuden kan bygningsmæssige ændringer på et husdyrbrug indvirke på den landskabelige oplevelse, såvel som på kulturmiljøet.

Derudover påvirkes også den omgivende natur og vandmiljø af husdyrproduktion - disse forhold behandles nedenfor i afsnittet om projektets påvirkninger af omgivelserne for så vidt angår de naturmæssige forhold.

Lugt

Lugt stammer primært fra staldene. Desuden kan lugt forekomme i forbindelse med pumpning, omrøring og udbringning af husdyrgødning.

Gyllesystemet i alle staldene er med træk og slip. Udslusning af gylle sker ved at hive i en prop inde i gyllekanalen, hvorefter gyllen løber ud i fortanken. Derfra pumpes det til gylletankene gennem dykket nedløb ca. 40 gange årligt. Oprøring af gylletank foretages før udbringning på markerne primært i forår. Gylletankene er forsynet med teltoverdækning.

Håndtering af husdyrgødning reguleres af husdyrgødningsbekendtgørelsen. For yderligere at imødegå uheld ved håndtering og pumpning af gylle inklusive påfyldning af gyllevogne, stilles der regulerende vilkår til dette. Det vurderes, at det ikke er relevant at stille skærpede krav til pumpning og omrøring af gylle, da der ikke er naboer i umiddelbar nærhed af bedriften.

Gyllen nedfældes eller udlægges med slæbeslanger. En mindre del af udbringningsarealet grænser op til byzoneområde ved Bramming by. Udbringningen på dette areal er reguleret af husdyrgødningsbekendtgørelsens regler om, at gødning ikke må udbringes lørdag og søn- og helligdage på arealer, der ligger nærmere end 200 m fra byzoneområde.

Der forventes ikke uacceptable lugtgener i forbindelse med udbringningen og det vurderes, at det ikke er relevant at stille skærpede krav til udbringningsmetode eller tidspunkt.

Beskrivelse af ventilationssystem

Det nyeste staldanlæg har Diffus ventilationssystem udarbejdet af Skov A/S. Resten af anlægget har undertryksventilation med væg ventil.

Diffus ventilationssystem:

Den friske luft kommer ind i stalden via loftspladerne (perforerede stålplader eller plader af træbeton) og luftudtaget foretages via skorstene i taget.

Luftindtag:

Luftindtaget kendetegnes ved at have et konstant åbningsareal. Det betyder at luftmængden udelukkende reguleres vha. undertrykket i stalden. Frisk luft tilføres gennem meget små huller eller porer. Dette sikrer at lufthastigheden er lav allerede når luften kommer ind i stalden. Herved minimeres risikoen for trækgener i dyrenes opholdszone.

Luftudtag:

På den nyeste stald er der monteret DA 600 skorstene. DA 600 er udviklet ud fra princippet om stor ydelse ved lille strømforbrug. DA 600 er optimeret med hensyn til aerodynamik ligesom ventilatorer og skorsten er optimeret som enhed. DA 600 skorstenene reguleres efter det energibesparende udsugningsprincip MultiStep der i forhold til de traditionelle principper giver en årlig strømbesparelse på 50-70 %.

Det digitale ansøgningsskema beregner en geneafstand for lugt. Geneafstanden beskriver den afstand der minimum skal være fra staldene til forskellige beboelsetyper, for at lugten ikke betegnes som generende (genekriteriet). Genekriteriet fastsættes under hensyntagen til forskellige områders følsomhed overfor lugt. Eksempelvis vil beboere i landområder med tilknytning til landbrugserhverv oftest have en højere tolerancetærskel end beboere i byområder. Genekriteriet gælder ikke for beboelsesejendomme med landbrugspligt.

Lugts udbredelse i nærområdet afhænger bl.a. af antal og typer af husdyr samt geografisk placering (vindforhold). I det digitale ansøgningsskema foretages automatisk en korrektion for vindretning og påvirkning fra andre husdyrbrug i det omfang det er relevant. For så vidt angår vindretningen, ligger stalden på Videkærvej 37 nordøst for nærmeste nabo indenfor intervallet 300 til 60 grader og derfor bliver geneafstanden til enkeltbolig reduceret med 20 %, som det fremgår af tabel 6. Med hensyn til påvirkninger fra andre husdyrbrug over 75 DE, så er der en ejendom indenfor 100 m fra enkeltbeboelse (og 300 m for samlet bebyggelse og byzone) og derfor skal geneafstanden øges med 10 %.

Der er foretaget lugt beregninger på begge scenarier (produktionen før og efter år 2013), men her omtales kun worst case, som er produktionen efter 2013.

Resultatet af lugtberegningerne fremgår af tabel 6.

Områdetype	Ukorrigeret geneafstand	Korrigeret geneafstand	Geneafstand i nudrift	Vægtet gennemsnitsafstand
Byzone	1005			
Samlet bebyggelse	770			
Enkelt bolig	385	308	331	257

Tabel 6: Lugt. Geneafstanden er korrigeret for vindretning og påvirkning fra andre husdyrbrug for dyrehold

I forbindelse med ændringen på Videkærvej 37 skal genekriteriet overholdes i forhold til nærmeste bolig uden landbrugspligt, som er Videkærvej 24.

Geneafstanden afsættes normalt i centrum af stalden. På Videkærvej 37 er der flere staldafsnit, der hver bidrager med en lugtemission. Geneafstanden på 331 m kan derfor ikke umiddelbart sammenholdes med afstanden fra stald til nabo. I stedet for at angive et lugtcentrum som et fysisk punkt på et kort, beregnes en vægtet gennemsnitsafstand, som beskriver den reelle afstand mellem staldafsnittene og omboende. Den vægtede gennemsnitsafstand beregnes til 257 m.

Genekriteriet til enkelt bolig er overholdt, da korrigeret geneafstand er kortere end eller lig med geneafstand i nudrift og vægtede gennemsnitsafstand er længere end 50 % af korrigeret geneafstand. Geneafstanden til byzoneområde og samlet bebyggelse er ligeledes overholdt.

Det vurderes, at der ikke vil ske væsentlige lugtgener for de omkringboende, selv om der sker en variation i ind- og afgangsvægt som beskrevet i vilkår 4, da antallet af dyr skal reguleres, så det samlede produktionsniveau på 334,9 dyreenheder ikke overskrides.

Lugt vil kunne registreres udenfor geneafstanden, men i en grad, så man ikke vil karakterisere det som generende. Det vurderes, at staldanlæggene ikke vil medføre lugtgener for naboer. Der stilles vilkår om, at husdyrbrugets drift ikke må give anledning til væsentlige lugtgener.

Støj og transport

De væsentligste støjklender på et svinebrug stammer fra ventilatorer, pumper, kompressorer, transporter i forbindelse med driften og besætningen.

På grund af den store afstand til naboer vurderes det, at staldventilation og pumper ikke vil medføre støjpåvirkning af naboer.

Støjbelastningen fra transporter vurderes ud fra antallet af til- og frakørsler.

Transporttype	Nudrift	Ansøgt
Gylletransport på offentlig vej	440	350
Levering/afhentning af dyr	104	77
Levering af foder	312	210
Levering af dieselolie	4	3
Afhentning af døde dyr	104	104
Afhentning af affald og andet (f.eks. dyrlæge)	52	52
I alt	1016	796

Tabel 7: Oversigt over til- og frakørsler

Transporterne foregår normalt i dagtimerne på hverdage. I højsæson for udbringning af husdyrgødning og høst, kan det være nødvendigt med transporter i weekend eller uden for normal arbejdstid.

Signaturforklaring

- Transportvej
- Videkærvej 37-Marker

Støjen fra den nuværende produktion vurderes ikke at være ændret i forhold til støjen fra den produktion der lå til grund for miljøgodkendelsen i 1997.

I Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 om "ekstern støj fra virksomheder" anføres ingen grænseværdier for støjbelastningen fra virksomheder ved boliger i det åbne land. Dog anføres, at man som udgangspunkt ved fastsættelse af støjgrænser ved nærmest liggende boliger bør anvende de grænseværdier, der gælder for områder

med blandet bolig- og erhvervsbebyggelse. Disse værdier er anvendt i revurderingen.

Der stilles i revurderingen vilkår om, at en beregning / måling af støjniveauet i omgivelserne kan kræves, såfremt Esbjerg Kommune finder, at eventuelle klager er velbegrundede.

Støv, fluer og skadedyr

Støvgener kan opstå ved håndtering af foder og i særlige tilfælde fra trafik til og fra husdyrbruget. På grund af den store afstand til naboer vurderes det, at naboer ikke vil være generet af støv.

Der bliver brugt Staldchock til fluebekæmpelse. Desuden findes der stadig en bestand af gyllefluer i nogle af staldene, som en rest fra tidligere brug af gyllefluerne. Rottebekæmpelse på ejendommen foretages af firmaet Mortalin.

Det vurderes, at ejendommens skadedyrsbekæmpelse er tilfredsstillende. Der stilles vilkår om, at fluer bekæmpes i overensstemmelse, med retningslinier fra Statens Skadedyrslaboratorium. Ligeledes stilles der vilkår om opbevaring af foder, så der ikke er risiko for tilhold af skadedyr.

Lys

Der er kun lys i driftsbygningerne, når der arbejdes, og dette i øvrigt er nødvendigt af hensyn til produktionen. Stalde er uden ovenlysplader.

Udendørs belysning er dagslysreguleret eller har bevægelsessensorer. Ejendommen er placeret med rimelig afstand til naboer, så det vurderes, at udendørs belysning ikke medfører lysgener for naboerne.

Driftsforstyrrelser og uheld

Mulige uheld kan være udslip af gylle fra gylletanken, spild af olie- og kemikalier, brand på ejendommen og utilsigtet pumpning af gylle.

Hver 10 år kontrolleres gylletanken af en autoriseret kontrollant. Med jævne mellemrum kontrolleres gylletanken visuel for eventuel kabelbrud eller skader på kabelbeskyttelsen samt evt. betydende revner og utætheder. Ved skade eller tegn på skade, kontaktes leverandør af gylletank for udbedring af skade.

Da gylletankene er placeret relativt tæt på Videkjær Vandløb (ca. 56 m), og terrænet falder svagt mod vandløbet, er der risiko for at gylle ved et evt. udslip, vil ende i vandløbet. Derfor stilles vilkår om etablering af jordvold omkring gylletankene.

Ved overpumpning anvendes fjernbetjening. Systemet er forsynet med et tidsrelæ, som afbryder efter 2 min. Før systemet igen kan anvendes skal man manuelt dreje på en knap.

Ved overpumpning af gylle til gyllevogne, i forbindelse med udspreddning af gylle, er disse placeret på læsseplads med afløb til pumpeump, hvorfra evt. spild kan opsamles.

Der håndteres olie i værkstedet samt påfyldning af brændstof på traktorer. Olieskift på traktorer foretages på fast gulv uden afløb. I laden/værkstedet, hvor olien opbevares, er der fast gulv i hele rummet.

I forbindelse med påfyldning af brændstof på traktorer sker det fra olietank placeret i laden. Tanken er forsynet med automatisk afbryder ved fyldt tank, som på en tankstation.

Desinfektionsmidler opbevares i stalden med afløb til gyllekanal, hvorved fare for udledning til jord ved spild undgås. Ved fare for forurening med olie, kemikalier, husdyrgødning, ensilagesaft m.v. kontaktes kommunen.

Ved brand kontaktes brandvæsnet og informeres om placering af flugtveje ved ankomst til ejendommen.

Der stilles vilkår om, at husdyrbruget skal udarbejde en beredskabsplan, der beskriver hvordan husdyrbruget skal forholde sig i unormale driftssituationer.

Landskab og kulturmiljø

I bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse, mv. af husdyrbrug (bekendtgørelse nr. 1696 af 19. december 2006) fremgår det, at det påhviler kommunen at varetage de landskabelige værdier, herunder at stille krav om placering og udformning af ny bebyggelse.

Ejendommen Videkærvej 37 er beliggende i et typisk landbrugslandskab med spredtliggende gårde i relativt fladt terræn. På trods af enkelte læhegn og småbeplantninger virker landskabet åbent.

Ejendommens arealer ligger i et område, der i den af miljøministeren vedtagne Regionplan 2016 er udpeget som værdifuldt landbrugsområde, hvor arealanvendelsen til landbrugsformål prioriteres højt. Desuden ligger nogle af arealerne i et område der i Regionplan 2016 er udpeget som værdifuldt landskabsområde.

Ingen af ejendommens bygninger eller arealer ligger i fredede område, jf. Regionplan 2016.

Projektets påvirkninger af omgivelserne – naturmæssige forhold.

I bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse, mv. af husdyrbrug (bekendtgørelse nr. 294 af 31. marts 2009) er der fastlagt beskyttelsesniveauer for ammoniak, fosfor og nitrat i forhold til overfladevand, såvel som i forhold til grundvand, samt for lugt (vurderet ovenfor).

Disse beskyttelsesniveauer skal anvendes ved vurdering af om der er væsentlige virkninger på miljøet ved godkendelser efter §§ 10, 11, 12 og 16 i lov om miljøgodkendelse, mv. af husdyrbrug.

Af bekendtgørelsen fremgår, at kommunen for hver ansøgning skal foretage en konkret vurdering, samt at der på den baggrund i særlige tilfælde kan stilles vilkår, der rækker udover det i bekendtgørelsen fastsatte beskyttelsesniveau. Det vil være tilfældet, hvis der er naturområder, som kommunen vurderer ikke beskyttes tilstrækkeligt af det fastlagte beskyttelsesniveau.

Ligeledes påhviler det kommunen at vurdere konkret, om en ansøgt aktivitet vil være i overensstemmelse med Habitatdirektivforpligtelserne. Ifølge bekendtgørelsen om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder

samt beskyttelse af visse arter⁵, skal der foretages en vurdering af, om projektet i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et internationalt naturbeskyttelsesområde væsentligt. Desuden skal der ske en vurdering af om det ansøgte projekt kan beskadige eller ødelægge yngle- og rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er optaget i Habitatdirektivets bilag IV eller ødelægge de plantearter der er optaget i Habitatdirektivets bilag IV.

I henhold til husdyrlovens § 16 kan markarealer hos tredjemand (aftalearealer) ikke indgå i revurderingen af miljøgodkendelsen for denne ejendom, såfremt kommunen vurderer, at det vil kunne påvirke miljøet væsentligt. Arealerne skal have en særskilt godkendelse (§ 16 godkendelse).

Da der her er tale om en revurdering efter Miljøbeskyttelseslovens § 41, som var verserende da husdyrloven trådte i kraft, er der ikke hjemmel til at kræve en godkendelse efter husdyrlovens § 16.

Ammoniakpåvirkning af naturområder

Som en følge af de nye beskyttelsesniveauer gælder for ammoniak et generelt reduktionskrav for godkendelsespligtige husdyrbrug. Det indebærer, at der i forbindelse med alle miljøgodkendelser er fastsat et generelt standardkrav til reduktion af ammoniakemissionen fra stald og lager. I 2007 er kravet en 15 % reduktion, mens det i 2008 stiger til 20 % og i 2009 stiger det til 25 %. Kravene gælder for den del af et husdyrbrug, der udvides, samt for stalde der renoveres. Ved nyetableringer gælder kravet hele det nyetablerede anlæg.

For etableringer, udvidelser eller ændringer af husdyrbrug over 75 DE gælder, at i en afstand op til 300 m (Bufferzone I) fra de naturområder, der er omfattet af lovens § 7, må ammoniakemissionen fra stald og lager ikke øges.

Ammoniakpåvirkning af § 3-områder fra stald og lager

Indskrænkningen af husdyrholdet i nærværende projekt fra 531 DE til 334 DE medfører, at ammoniakfordampningen samlet falder fra 9.376 til 6.524 kg N/år.

På et husdyrbrug er det stalde og husdyrgødningslagre, der er hovedkilden til udslip af luftbårent kvælstof (ammoniakfordampning). Ingen af disse anlæg på Videkærvej 37 er placeret nærmere end 300 m fra naturområder, der er omfattet af lovens § 7.

De nærmeste naturområder som er omfattet af husdyrlovens § 7 er et overdrev 5,1 km borte i Habitatområdet Sneum Å og Holsted Ådal. Det forventes ikke at modtage en beregnet mængde kvælstof fra bedriften.

De nærmeste beskyttede naturområder - omfattet af § 3 i naturbeskyttelsesloven i en radius på 1.000 m fra anlægget - fremgår af nedenstående tabel 8.

Natur og anlæg	Merbelastning (Kg N/ha/år)	Total Belastning (Kg N/ha/år)	Afstand fra anlæg (m)
DB-ident. 200088489 F875_EN_8	- 1,2	1,9	384

⁵ Bekendtgørelse nr. 408 af 1. maj 2007 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter (§ 7 og § 11).

DB-ident. 200089232 F875_MO_4	- 0,4	0,8	724
DB- ident. 200088173 F875_EN_6	- 0,3	0,6	762
DB-ident. 200088181 F865_EN_1	- 0,3	0,5	733
DB-ident. 200088172 F875_EN_7	- 0,5	0,8	366
DB-ident. 200088182 F865_EN_3	- 0,2	0,4	918
DB-ident. 200089029 F875_MO_2	- 0,3	0,6	867
DB-ident. 20090142 F875_SØ_7	- 0,3	0,6	550
DB-ident. 20090151 F875_SØ_6	- 0,3	0,6	540
DB-ident. 200090152 F875_SØ_5	- 0,2	0,4	935

Tabel 8: Belastning af beskyttede naturområder inden for 1000 m fra stald/lager.

F875_EN_8 er i følge Ribe Amts besigtigelse i 2000 en udpræget kultur-eng med mange udsæede arter, og uden følsom natur.

F875_MO_4 er et lille moseområde, som synes fuldstændigt tilgroet i krat af pilearter. Herfra kendes ikke N-følsomme naturtyper.

F875_EN_6 er feltbesigtiget af Ribe Amt i 1995, hvor engen blev betegnet som nyligt omlagt kultureng. Den er ikke N-følsom.

F865_EN_1 er nyligt slettet fra § 3-registreringen efter kommunens undersøgelser i forbindelse med anden sagsbehandling.

F875_EN_7 er et vandløbsnært engstræk med ikke-følsomme kulturenge, primært med mose-bunke.

F865_EN_3 er et lille engareal, som af Ribe Amt er angivet som ren kultureng, og dermed ikke N-følsom.

Mosen F875_MO_2 er ifølge Ribe Amts besigtigelse i 2000 overvejende en våd hedemose domineret af mosebølle, dun-birk, klokkeløng, hedeløng og rørgræs. Tilstedeværelsen af kær-tidsel kan indikere overgangs-fattigkær, men naturtypen overgangs-fattigkær synes dog ikke at være egentlig udviklet på stedet.

De tre sidst nævnte søer er alle vandhuller på kulturenge eller i agerland. Vandhuller på kulturenge kan i denne sammenhæng betragtes som en del af engene, og vandhuller i agerland kan betragtes som ikke-kvælstoffølsomme.

Alle ovennævnte områder modtager i øvrigt ammoniakdeposition fra en anden be- drift med mindst 75 DE mindre end 1000 m fra ejendommen (kumulation), mosen F875_MO_2 endog fra to ejendomme over 75 DE.

Overordnet er det kommunens vurdering, at N-depositionen - pga. af de lave niveauer og fraværet af N-følsom natur - ikke giver anledning til tilstandsændringer af § 3-beskyttede områder, og altså kan ske uden dispensation fra lov om naturbeskyttelse.

§ 3-områder, som grænser op til udbringningsarealer

Mark 12-0 grænser på en kort strækning op til engen DB-ident. 200088491 (G808_EN_6), som er en ikke N-følsom kultureng.

Markerne 4-0 og 4-1 har en ca. 210 m lang grænse mod (F875_EN_7), der som tidligere nævnt er et vandløbsnært stræk med kulturenge. Ejer meddeler, at han allerede udfører slangeudlægning i afgrøder og nedfælder på sort jord på disse marker.

Der kendes dermed ikke N-følsomme naturarealer ved udbringningsarealerne.

Der kendes ikke områder med § 3-beskyttet natur på selve udbringningsarealerne.

Udbringningsarealer omfattet af husdyrbekendtgørelsens § 7

Husdyrgodkendelseslovens § 7 om beskyttede naturtyper, skal ifølge husdyrgødningsbekendtgørelsen beskyttes ved, at der på udbringningsarealerne i en bufferzone på 1.000 m kun må nedfældes flydende husdyrgødning på sort jord og græsmarker.

Det nærmeste § 7-område ligger i en afstand af 4,4 km fra mark 12-0, og er et bynært overdrev v. Kvaglund bæk, langt uden for mulig påvirkning af udspreddingen.

Udbringningsarealer i eller nær internationale naturbeskyttelsesområder

Der er ikke søgt om godkendelse af udbringningsarealer i internationale naturbeskyttelsesområder.

Markerne 1-0 og 6-0 ligger dog indenfor 300 m afstand af Natura 2000-området Ribe Holme og enge med Kongeåens udløb, som er et EF-fuglebeskyttelsesområde, og mark 16-0 grænser på en ganske lille kontaktflade helt op til dette.

EF-fuglebeskyttelsesområdet er udpeget for at beskytte fuglearterne rørdrum, hvid stork, rørhøg, hedehøg, plettet rørvagtel, engsnarre, klyde, brushane, mosehornugle, blåhals, kortnæbbet gås og hjejle.

Kommunen er ikke bekendt med specifikke observationer af ynglende eller rastende fugle af disse arter på udbringningsarealerne, og arterne yngler og raster i øvrigt enten i rørskov og vedvarende græs, på områder ved stående vand eller ved og i vandhuller. Da udbringningsarealerne ikke ligger i tilknytning til sådanne lokaliteter vurderes det, at udbringningen ikke kan have en væsentlig skadevirkning på de fuglearter, som det internationale naturbeskyttelsesområde skal beskytte.

Ammoniakpåvirkning fra anlæg på internationale naturbeskyttelsesområder

1,8 km vest for stald og lager ligger nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde (EF-fuglebeskyttelsesområde nr. 51 Ribe Holme og enge med Kongeåens udløb), og totaldepositionen er beregnet til 0,1 kg N/ha/år og merdepositionen er beregnet til 0,0 kg N/ha/år til dette Natura 2000 område. Udpegningsgrundlaget er allerede beskrevet i forrige afsnit.

Endvidere er der ca. 2,6 km til nærmeste EF-habitatområde nr. 78: Vadehavet ved Ribe Å, Tved Å og Varde Å (vest for Varde). Da ammoniakfordampningen falder, og på grund af afstanden fra stalde og lager, vil det ikke give anledning til en målelig totalbelastning af dette område og det vurderes derfor, at der ikke vil ske en væsentlig påvirkning af Habitatområdet. I øvrigt kendes ikke N-følsomme naturtyper fra denne del af habitatområdet.

Det er derfor kommunens vurdering, at ammoniakdepositionen ikke giver anledning til en kendt skadevirkning på de arter og naturtyper, som de omtalte internationale naturbeskyttelsesområder er udpeget for at sikre.

Nitrat til overfladevand - vandløb, søer og kystvande

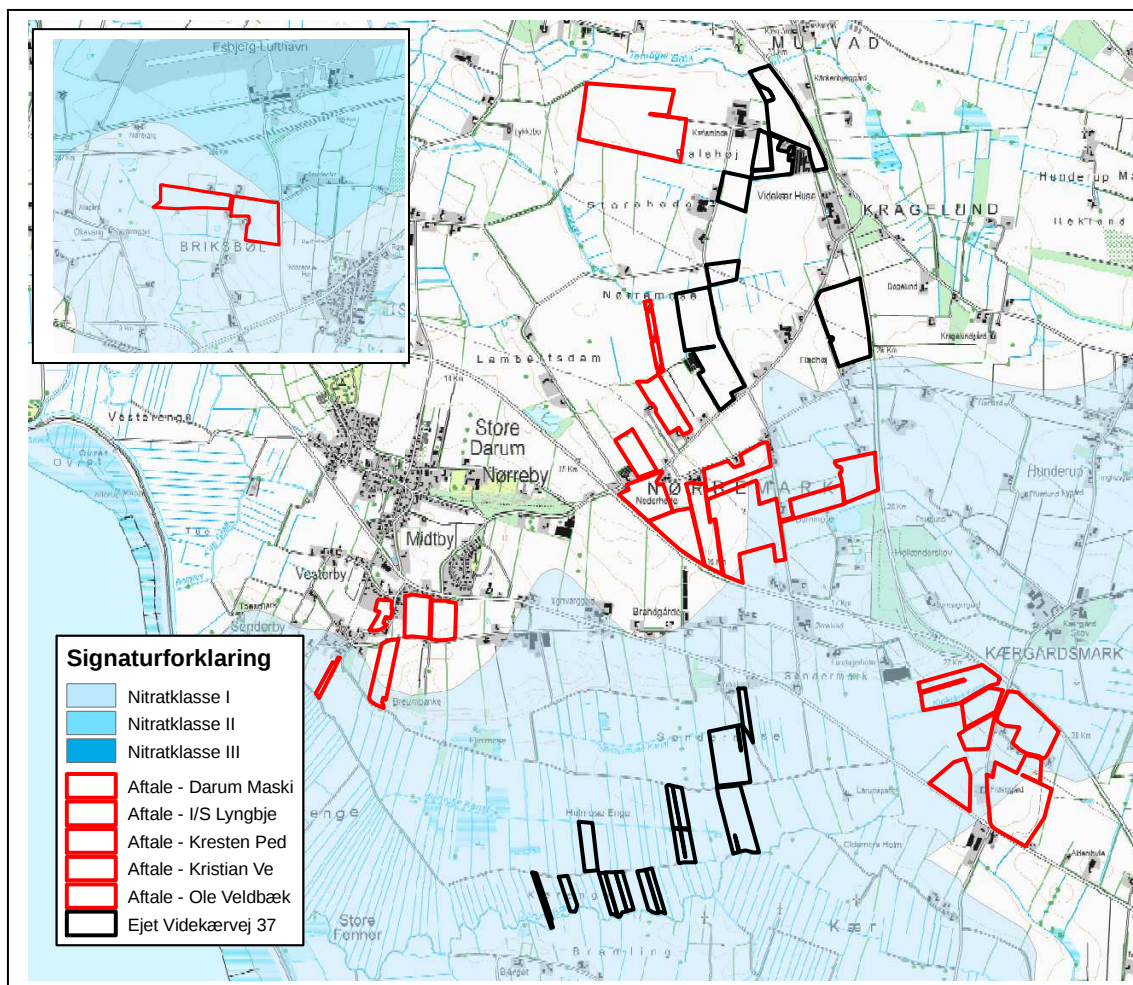
Bedriftens udbringningsarealer afvander via mindre vandløb til Krogsgård Møllebæk, Darum bæk og Sneum Å. Krogsgård Møllebæk er målsat som hhv. B1 (gyde- og yngelopvækstområde for laksefisk) og B2 (Laksefiskevand), jf. Regionplan 2016. Darum bæk er målsat som B3 (karpefiskevand) og Sneum Å er målsat som B2. Sneum Å er desuden udpeget som EF-habitatområde nr. 79: Sneum Å og Holsted Ådal. Udbringningsarealerne er i mange tilfælde vandløbsnære, men skråner på intet sted stærk ned mod vandløbene.

I ansøgningen indgår 159,2 ha aftalearealer. Den nuværende drift af aftalearealerne kendes ikke, da it-ansøgningssystemet ikke foretager udvaskningsberegninger på aftalearealer. Der kan i henhold til gældende regler maksimalt udbringes 1,4 DE/ha på aftalearealer. Hvis arealerne i den nuværende drift har været drevet med husdyrgødning fra kvæg, vil der være udbragt 1,7 eller 2,3 DE/ha på arealerne. Så medmindre arealerne for nuværende ligger brak, vil den ansøgte drift af aftalearealerne formentlig ikke give anledning til en væsentlig ændret udvaskning af nitrat til Vadehavet. Det skal dog bemærkes, at en del af aftalearealerne ligger i nitratklasse I.

30,6 ha af bedriftens udbringningsarealer er placeret indenfor oplande, der er klassificeret som nitratklasse I (jf. kort 5), for hvilke der er krav om skærpelse af de generelle regler vedrørende den maksimale mængde husdyrgødning, som må udbringes per hektar. For udbringningsarealerne beliggende i nitratklasse 1 område må der kun udbringes en mængde husdyrgødning svarende til 85 % af harmonireglerne. Det er dog muligt for ansøger at have et højere dyretryk, hvis der i stedet iværksættes virkemidler således, at kvælstofudvaskningen reduceres i mindst samme omfang, som hvis de skærpede harmonikrav var overholdt. I dette tilfælde er der anvendt 2 % ekstra efterafgrøder end de lovpligtige. Dette fastholdes med vilkår.

I henhold til husdyrlovens § 16 kan markarealer hos tredjemand (aftalearealer) ikke indgå i revurderingen af miljøgodkendelsen for denne ejendom, såfremt kommunen vurderer, at det vil kunne påvirke miljøet væsentligt. Arealerne skal have en særskilt godkendelse (§ 16 godkendelse).

Da der her er tale om en revurdering efter Miljøbeskyttelseslovens § 41, som var verserende da husdyrloven trådte i kraft, er der ikke hjemmel til at kræve en godkendelse efter husdyrlovens § 16.



kort 5: Arealer beliggende indenfor nitratklasse 1

I ansøgningsskemaet beregnes $DE_{\max}$ og DE_{reel} . $DE_{\max}$ er det maksimale harmonitryk (opgjort i DE/ha), som beskyttelsesniveauet for nitrat umiddelbart foreskriver, mens DE_{reel} er den mængde husdyrgødning, der ifølge ansøgningen reelt udbringes pr. ha.

$DE_{\max}$ er beregnet til 1,32 DE/ha, mens DE_{reel} er beregnet til 1,4 DE/ha. Eftersom DE_{reel} er større end $DE_{\max}$ er beskyttelsesniveauet for nitrat til overfladevand kun overholdt, hvis en udvaskningsberegning viser, at der er gennemført virkemidler, som kan opveje den forøgede mængde udbragt husdyrgødning.

I den konkrete sag er DE_{reel} 74,4 kg N/ha, mens $DE_{\max}$ er 74,5 kg N/ha. Da kg N/ha for DE_{reel} er lig med eller mindre end kg N/ha for $DE_{\max}$ er beskyttelsesniveauet for nitrat til overfladevand overholdt selvom DE_{reel} er større end $DE_{\max}$, jf. det fastlagte beskyttelsesniveau.

Udenfor nitratklasseområderne, gælder de generelle regler, det vil sige harmonibestemmelserne, der fastlægger hvor meget husdyrgødning forskellige typer af husdyrbrug kan tildele arealerne. For svinebrug må der udbringes en mængde på 1,4 dyreenhed per hektar. I den konkrete sag vil der blive udbragt en mængde svarende til 1,4 dyreenhed per hektar.

Vandløb

Kvælstof tilført vandmiljøet kan have negative konsekvenser for arter og naturtyper i vandmiljøet, særligt gennem en øget primærproduktion af planktonalger, som kan medføre øget iltforbrug, nedsat iltkoncentration, svovlbrinte-dannelse, udskygning m.v.

Næringsstoffer tilført vandløb og de naturtyper der er tilknyttet vandløbet, vurderes dog generelt at have en meget kort opholdstid i vandløbssystemet, så evt. øget algevækst og de sekundære effekter heraf, vil pga. vandets korte opholdstid samt høje opblandingsgrad, ikke medføre væsentlige påvirkninger af vandløbets arter og naturtyper. Der vurderes derfor ikke at være arter eller naturtyper i vandløbene som er følsomme overfor udvaskning af kvælstof. På udpegningsgrundlaget for Natura 2000 områderne nær og nedstrøms bedriftens arealer, jf. habitatbekendtgørelsen, vurderes derfor ikke at være arter eller naturtyper i vandløb, som er følsomme overfor udvaskning af kvælstof. Kommunen vurderer, at de generelle reguleringer af markdrift samt brug af kunstgødning og husdyrgødning er tilstrækkelige til at sikre vandløbene i Natura 2000 områderne. Størrelsen af den beregnede udvaskning på 74,4 kg N/ha, som ikke afviger fra normal udvaskning fra landbrugsarealer, skønnes ikke at ændre på denne vurdering.

Den beregnede tilførsel af kvælstof til Krogsgård Møllebæk, Darum bæk og Sneum Å vurderes jf. ovenstående begrundelse konkret ikke at være af en størrelsesorden som kan påvirke vandløbenes tilstand eller de naturtyper og arter der forekommer i vandløbene, herunder udpegningsgrundlaget for de nedstrøms liggende Natura 2000-områder og bilag IV-arter.

Marine områder

Den marine del af Vadehavet er udpeget som EF-habitatområde (nr. 78), EF-fuglebeskyttelsesområde (nr. 57) og Ramsarområde (nr. 13) jf. habitatbekendtgørelsen. Ydermere er store områder langs Vadehavets kyster udpeget som Natura 2000-områder.

På udpegningsgrundlaget for disse Natura 2000 områder vurderes flere marine arter og naturtyper at være følsomme overfor tilførsel af kvælstof. Den primære konsekvens af tilført kvælstof til de marine områder sker gennem en øget primærproduktion af planktonalger, som kan medføre øget iltforbrug, nedsat iltkoncentration, svovlbrinte-dannelse, udskygning m.v. Herved kan primærproduktionen ved særligt bundfloraen påvirkes negativt. F.eks. er en række fugle afhængige af tilstedeværelsen af ålegræs (*Zostera* sp.) og anden makroflora i Vadehavet.

Ålegræs kan ses som et eksempel på primærproducenter som påvirkes både direkte og indirekte af næringsstofudvaskning, og som påvirker de højere trofiske niveauer i Vadehavet. Bl.a. er nogle arter fugle (Lysbuget knortegås, Mørkbuget knortegås, Pibeand) direkte afhængige af ålegræs som fødegrundlag, og mange flere fuglearter fouragerer på fisk og invertebrater, som er afhængige af ålegræsbankernes tilstedeværelse. Endelig er ålegræsarterne blandt de betydeligste karakterarter for flere naturtyper fra udpegningsgrundlaget (1110, 1130 og 1160, og 1140 kan også bestå af ålegræssamfund⁶) i Vadehavet. Ålegræsbankerne i Vadehavet er bl.a. i basisanalysen vurderet, at have en reduceret udbredelse i forhold til deres potentiale (jf. historiske kilder), hvilket indikerer en ugunstig tilstand for arter og naturtyper afhængige af denne art.

Det er således klart at tilførsel af næringsstoffer kan påvirke vandmiljøet, og arter og naturtyper i Natura 2000-områderne. For de fleste marine områder vurderes kvælstof at spille den afgørende begrænsende rolle, mens fosfor ikke vurderes at

⁶ Interpretation manual of European Union habitats – EUR27. Europakommissionen juli 2007.

være betydende for primærproduktionen og vandmiljøet i marine områder generelt. Dette vurderes at være tilfældet for vandmiljøet i Vadehavet, bl.a. baseret på overvågningsdata og rapporter fra DMU og de tidligere amter^{7 8 9}.

Kommunen har vurderet det aktuelle projekts eventuelle påvirkninger af de marine områder med kvælstoftilførsel, jf. habitatbekendtgørelsen. Vurderingen er foretaget med grundlag i beregningsmetoderne i henhold til godkendelsesbekendtgørelsen, som viser at udvaskningen af kvælstof i den ændrede produktion er 74,7 kg N/ha/år frem til 2013 og efter produktionsændringen i 2013 vil udvaskningen være 74,4 kg N/ha.

En del af det udvaskede kvælstof vil blive omsat i jorden. Størrelsen af omsætningen afhænger af jordens reduktionspotentiale, der er et udtryk for forskellen mellem den mængde nitrat, der kommer fra rodzonen, og den mængde nitrat, der ender i vandområdet.

Det faktiske reduktionspotentiale for oplandet omkring Videkærvej 37 kendes ikke, men det er ifølge den reduktionspotentiale-modellering, som er foretaget af Danmarks Miljøundersøgelser under 50 % for 30,6 ha og større end 50 % for 49,4 ha for bedriftens egne arealer. Udvasningen fra de 30,6 ha vil potentielt ligge mellem 37,2 og 74,4 kg N/ha, og fra de 49,4 ha udvaskes potentielt mellem 0 og 37 kg N/ha. Dette svarer i alt til en udvaskning fra bedriftens arealer på maksimalt 4.104 kg N/ha fra bedriftens egne arealer, hvilket svarer til 0,05 % af den samlede belastning til Vadehavet (opgjort for 2001-2005 jf. Miljøcenter Ribe).

Bedriftens egne arealer udgør i alt 80 ha, mens det samlede opland til Vadehavet er på i alt 410.000 ha. Bedriftens arealer udgør således ca. 0,02 %.

Det er Esbjerg Kommunes vurdering at denne andel er ganske uvæsentlig, og at bedriftens påvirkning i sig selv er helt uden betydning for Vadehavet og de arter og naturtyper der findes i området.

Esbjerg Kommune har analyseret udviklingen i DE i oplandet til Vadehavet fra 2001 til 2007, hvoraf kommunen ikke har kunnet konstatere en forøgelse i antal DE. Derimod vurderes belastningen af kvælstof i oplandet til Vadehavet generelt at være faldende igennem de sidste årtier, jf. basisanalyserne i forbindelse med udarbejdelsen af Vandplanerne efter Lov om Miljømål. Esbjerg Kommune har også beregnet den forventede effekt af inddragelsen af hidtil brakliggende arealer, efter ophør af udtagningspligten siden 2007, på baggrund af DMUs konsekvensanalyse af udtagningspligtens ophør. Herudfra beregnes et forventet, langsigtet mer-udvaskning til Vadehavet på ca. 25 t N/år, svarende til ca. 0,28 % af den totale belastning til Vadehavet, som følge af inddragelsen af brakjord i omdrift. Dette kan sættes i perspektiv til den forventede reduktion som konsekvens af den politiske aftale om Grøn Vækst på 19.000 ton N, som under antagelse af en arealmæssigt jævn reduktion giver en reduktion på 1800 t N/år til Vadehavet, svarende til en 20 % reduktion. Den forventede mer-udvaskning som følge af udtagningspligtens ophør vurderes i det perspektiv at være af uvæsentlig størrelse. Samlet vurderes at der ikke vil ske nogen forøgelse af belastningen med kvælstof til Vadehavet.

Da der samlet set ikke sker nogen forøgelse af belastningen med kvælstof til Vadehavet, vurderer Esbjerg Kommune på ovennævnte grundlag at projektet i forbin-

⁷ Vandmiljø og Natur 2007 – NOVANA. DMU 2009, s. 70

⁸ Basisanalysen del II – Vanddistrikt 55. Ribe Amt 2006.

⁹ Estimation of nutrient reductions to achieve phytoplankton ecological targets in the Wadden Sea. DMU 2008, s. 8.

delse med andre planer og projekter ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af det marine vandmiljø og arter og naturtyper tilknyttet Natura 2000-områderne i Vadehavet.

Samlet set vurderes det, under hensyntagen til de stillede vilkår, at kvælstof til vandløb, søer og kystvande ikke vil skade de internationale naturbeskyttelsesområder eller medføre en væsentlig miljøpåvirkning af områder af særlige regionale- eller lokale beskyttelsesinteresser.

Fosfor til overfladevand – vandløb, søer og kystvande

Som nævnt under kvælstof afvander bedriftens udbringningsarealer via mindre vandløb til bl.a. Sneum Å systemet, som udmunder i Vadehavet. Det er vurderet, at udbringningsarealerne ikke afvander til højt målsatte, næringsfattige, kalkrige eller brunvandede søer.

Udbringningsarealerne består i overjorden af jordbundstyperne grov lerblandet sand (JB 3), grovsand (JB 1), humus (JB 11), grov sandblandet ler (JB 5) og svær lerjord (JB 8). De dybere jordarter består primært af smeltevandssand, moræneler og ferskvandstørv. Kommunen vurderer at der ikke er væsentlig risiko for makroporeafstrømning fra arealer med disse jordbunde.

Ingen af ejendommens udbringningsarealer er beliggende i opland til et Natura 2000 område, der i henhold til Skov- og Naturstyrelsens kortværk er overbelastet med fosfor. Derfor skal der ikke, i henhold til bekendtgørelsen, stilles krav til fosforoverskuddet fra bedriften. Der er i ansøgningmaterialet oplyst, at krav til fosforoverskud er overholdt.

Ifølge oplysningerne i ansøgningsskemaet, er der en arealvægtet fjernelse af fosfor på 22,7 kg P/ha/år og et gennemsnitligt fosforoverskud på ca. 20,5 kg P/ha/år frem til 2013 og 6,5 kg P/ha/år efter produktionsændringen i 2013.

Vandløb

Fosfor tilført vandmiljøet kan have negative konsekvenser for arter og naturtyper i vandmiljøet, særligt gennem en øget primærproduktion af planktonalger, som kan medføre øget iltforbrug, nedsat iltkoncentration, svovlbrinte-dannelse, udskygning m.v.

Næringsstoffer tilført vandløb og de naturtyper der er tilknyttet vandløbet, vurderes dog generelt at have en meget kort opholdstid i vandløbssystemet, og evt. øget algevækst og de sekundære effekter heraf, vil pga. vandets korte opholdstid samt høje opblandingsgrad, ikke medføre væsentlige påvirkninger af vandløbets arter og naturtyper. Der vurderes derfor ikke at være arter eller naturtyper i vandløbene som er fosforfølsomme.

Tilførslen af fosfor fra bedriftens arealer ved almindelig udvaskning gennem jorden til Krogsgård Møllebæk, Darum bæk og Sneum Å vurderes således konkret ikke at påvirke vandløbenes tilstand eller skade de naturtyper og arter der forekommer i vandløbene, herunder udpegningsgrundlaget for Natura 2000-områder og bilag IV-arter i forbindelse med vandløbene.

Ved voldsomme, akutte tilførsler af organisk stof til vandløb, herunder overfladeafstrømning af husdyrgødning, kan der dog risikere at opstå en tilstand af iltfattighed, svovlbrintedannelse samt uhygiejniske forhold, som vil være til skade for vandmiljøet.

Esbjerg Kommune har i denne redegørelse vurderet på risikoen for direkte udløb af husdyrgødning til vandmiljøet, bl.a. særligt vandløbsnære arealer, skrånende area-

ler m.v. En del af ejendommens jorder ligger ved eller i nærheden af vandløb. Vandløbene er målsat som henholdsvis B3 karpefiskevand, B2 laksefiske vand og B1 gyde- og yngelopvækstområde for laksefisk. Udbringningsarealerne skråner på intet sted stærkt ned mod vandløbene. Der er ikke fundet særlige risikoelementer, som kunne betinge særlige krav til håndtering af husdyrgødningen på bedriftens arealer, for at sikre vandmiljøet, arter eller naturtyper imod skade. Esbjerg Kommune vurderer på dette grundlag at der ikke vil ske væsentlige påvirkninger af miljøet i vandløb, som følge af projektet, når der opretholdes en dyrkningsfri bræmme på minimum 2 m jf. vandløbslovens § 69.

Søer

Søer kan, grundet vandets længere opholdstid end i vandløb, påvirkes af udvaskning af næringsstoffer. Bedriftens arealer vurderes dog ikke at ligge i oplandet til søer indenfor Natura 2000-områder eller søer med regional eller lokal beskyttelsesinteresse.

Marine områder

Den marine del af Vadehavet er udpeget som habitatområde (nr. 78), Fuglebeskyttelsesområde (nr. 57) og Ramsarområde (nr. 13) jf. habitatbekendtgørelsen. Ydermere er store områder langs Vadehavets kyster udpeget som Natura 2000-områder.

Tilførsel af næringsstoffer kan påvirke vandmiljøet, og arter og naturtyper i Natura 2000-områderne. For de fleste marine områder vurderes kvælstof dog at spille den afgørende begrænsende rolle, mens fosfor ikke vurderes at være betydende for primærproduktionen og vandmiljøet i marine områder generelt. Dette vurderes at være tilfældet for vandmiljøet i Vadehavet, bl.a. baseret på overvågningsdata og rapporter fra DMU og de tidligere amter^{10 11 12}.

Med baggrund i ovenstående vurdering ses der på udpegningsgrundlaget for Natura 2000 områderne ikke at være marine arter og naturtyper som vil skades ved tilførsel af fosfor, ligesom ingen af de i Vadehavet kendte bilag IV-arter, eller deres yngle- og rasteområder, vurderes at blive beskadiget eller ødelagt ved fosfor-tilførsel.

Tilførslen af fosfor fra bedriftens arealer ved almindelig udvaskning gennem jorden til Vadehavet vurderes således konkret ikke at påvirke vandområdernes tilstand eller de naturtyper og arter der forekommer i de internationale naturbeskyttelsesområder, herunder udpegningsgrundlaget for Natura 2000-områder og bilag IV-arter i forbindelse med Vadehavet.

Samlet set vurderes det, at fosfor til vandløb, søer og kystvande ikke vil skade de internationale naturbeskyttelsesområder eller medføre en væsentlig miljøpåvirkning af områder af særlige regionale- eller lokale beskyttelsesinteresser og at der derfor ikke er grundlag for at skærpe det fastlagte beskyttelsesniveau.

Nitrat til grundvand - nitratfølsomme vandindvindingsområder

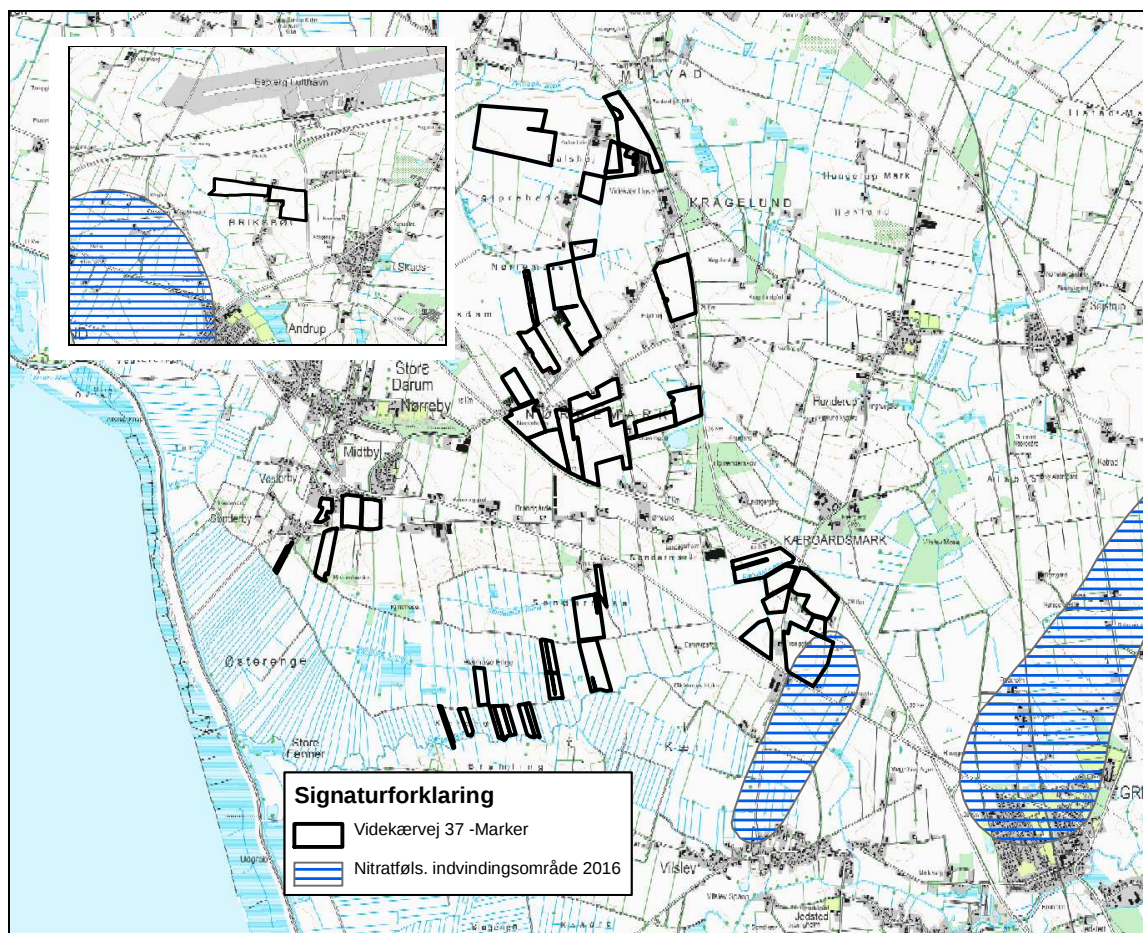
Som der fremgår af kort 6 nedenfor, er der en del af et enkelt udbringningsareal (aftaleareal), der er placeret inden for områder, der i de af miljøministeren vedtagne retningslinier i Regionplan 2016 er udpeget som nitratfølsomt indvindingsområde.

¹⁰ Vandmiljø og Natur 2007 – NOVANA. DMU 2009, s. 70

¹¹ Basisanalysen del II – Vanddistrikt 55. Ribe Amt 2006.

¹² Estimation of nutrient reductions to achieve phytoplankton ecological targets in the Wadden Sea. DMU 2008, s. 8.

Det medfører, at kommunen med hensyn til nitratudvaskningen til grundvandet fra udbringningsarealet, skal vurdere påvirkningen af omgivelserne, samt behovet for at fastsætte skærpede krav i forhold til de gældende generelle regler for husdyrbrug for at sikre, at husdyrbruget kan indrettes og drives under hensyn til omgivelserne



Kort 6: Udbringningsarealernes placering i forhold til nitratfølsomme indvindingsområder.

Vurdering af nitratudvaskning fra udspretningsarealer beliggende indenfor Vilslev Vandværks nitratfølsomme indvindingsopland.

Vilslev Vandværk

Vilslev Vandværk er et mindre privat vandværk som forsyner Vilslev By og opland. Vandværket indvinder fra eget nitratfølsomt indvindingsopland og har en indvindingstilladelse på 50.000 m³/år og indvandt 49.841 m³ i 2008, 43.734 m³ i 2007 og 41.751 m³ i 2006.

Beliggenhed

Det nitratfølsomme indvindingsopland til Vilslev Vandværk er jf. Per Smeds¹³ kort beliggende i en smeltevandsslette / hedeslette forløbende fra hovedopholdslinien i Midtjylland i øst til Vesterhavet mod vest.

Geologi

¹³ Per Smed: Landskabskort over Danmark, Geografforlaget, Blad 3

Området er geologisk opbygget af et øvre lag af ca. 30 m smeltevandssand (diluvialt sand). Herunder forefindes et morænelerslag af ca. 10 m tykkelse. Der er observeret kvartære smeltevands og morænelers aflejringer indtil ca. 90 meter under terræn, hvor der forefindes noget glimmerler.

Der foretages indvinding fra boring DGU nr. 131.1042 og 131.1160. Boringerne er 26 og 25 m dybe og filtersat hhv. 20-26 og 17-22 meter under terræn, dvs. i det øvre lag af smeltevandssand, uden nogle overlejrende lerlag. Grundvandsspejlet er pejlet 0,5 m under terræn. Grundvandsspejlet er frit.

Den overordnede grundvandsstrømning er fra nordnordøst mod sydsydvest med en grundvandsgradient I på 1,05 ‰.

Grundvandet i indvindingsboringerne indeholder store mængder jern (7-8 mg/l) og intet nitrat. Grundvandsmagasinet og deraf indvindingsboringerne vurderes som **værende meget sårbare** overfor nitratpåvirkning, selvom boringerne ikke indeholder nitrat.

Da der ikke foreligger talværdier for størrelsesordenen af nitratudvaskningen kan der ikke foretages nogen grundvandsfaglig bedømmelse af effekten af denne.

I henhold til husdyrlovens § 16 kan markarealer hos tredjemand (aftalearealer) ikke indgå i revurderingen af miljøgodkendelsen for denne ejendom, såfremt kommunen vurderer, at det vil kunne påvirke miljøet væsentligt. Arealerne skal have en særskilt godkendelse (§ 16 godkendelse).

Da der her er tale om en revurdering efter Miljøbeskyttelseslovens § 41, som var verserende da husdyrloven trådte i kraft, er der ikke hjemmel til at kræve en godkendelse efter husdyrlovens § 16.

Påvirkning af arter på Habitatdirektivets bilag IV

Af habitatdirektivets bilag IV fremgår en række særlige dyre- og plantearter, der kræver streng beskyttelse. Esbjerg Kommune har foretaget en vurdering af hvorvidt dyrearternes yngle- og rasteområder kan beskadiges i arternes naturlige udbredelsesområde, og af hvorvidt plantearterne kan blive ødelagt, som følge af det ansøgte. Til vurderingen af disse er bl.a. anvendt Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV, faglig rapport nr. 635 og rapport nr. 322 fra Danmarks Miljøundersøgelser og kommunens øvrige kendskab til arternes forekomst.

Strandtudse (Bufo calamita) er i 2002 hørt kvække i et kystnært vådområde ca. 400 m fra udbringningsarealet mark 16-0, og generelt imellem den spredte klynge af udbringningsarealer ved Darum. Der forventes dog ikke at ske en påviselig påvirkning af vådområdet fra udbringningen på marken, da den afgang af N som kan nå området på denne afstand formodentlig er ret lille.

Spidssnudet frø (Rana arvalis) er almindelig i Danmark, dog mindre hyppig i Esbjerg Kommune. Arten er ikke særskilt kortlagt af kommunen, men det skønnes at arten ikke påvirkes af aktiviteterne som er beskrevet i revurderingen, eftersom de moser, enge og vandhuller som er dyrets yngle- og raststeder ikke ændres.

Grøn mosaikguldsmed (Aeshna viridis) er også følsom for ændringer i dens ynglelokaliteter, som typisk er små skovsøer. I Vadehavsområdet findes den også i nogle digegrave, hvor den særlige plante insektet lægger æg på, vokser. Da denne lokalitet dog er mere end 4 km fra klyngen af udbringningsarealer ved Darum, og endnu længere fra stald og lager, forventes påvirkningen på vandet i digegravene herfra

at være uden betydning. Det er muligt at grøn mosaikguldsmed yngler flere steder i området, men værtsplanten krebseklo er ikke påvist andetsteds i området.

Der kan endvidere være ukendte forekomster af løgfrø, spidssnudet frø, snæbel, brunflagermus, frynseflagermus, sydflagermus, markfirben, birkemus og odder nær stald, lager eller udbringningsområder, men revurderingen indebærer ikke aktiviteter, som skønnes at kunne påvirke disse arter.

Det er kommunens vurdering, at aktiviteterne ikke har en væsentlig skadevirkning på arterne på Habitatdirektivets bilag IV.

Marine områder

Af de i Vadehavet og lokalt forekommende arter vurderes marsvin og snæbel at kunne påvirkes af næringsstofftilførsel til vandmiljøet.

Snæbel forekommer dels i Vadehavet og dels i flere af de større tilstødende vandløb. Den vokser op i Vadehavet hvorfra den søger op i de tilstødende større vandløb for at gyde. Efter gydningen opholder en del af fiskene sig i de nedre dele af vandløbene, før de vender tilbage til Vadehavet. Snæbelen er primært sårbar overfor direkte udledninger, herunder af næringsstoffer. På baggrund af ovenstående vurderinger af påvirkning af vandløb og marine områder, vurderes snæbelens yngle- og rasteområder ikke at blive beskadiget som følge af næringsstof-udvaskningen fra projektet.

Marsvin kan findes stort set overalt i Vadehavet, uden at Vadehavet dog er et kerneområde for arten. Senest er flere åbne havområder i stedet udpeget som habitatområder for arten. For artens forekomst i Vadehavet vurderes, på baggrund af ovenstående undersøgelse af påvirkninger af Vadehavet, at dens yngle- og rasteområder ikke vil blive beskadiget som følge af næringsstof-udvaskningen fra projektet.

Samlet konkluderes på baggrund af ovenstående vurderinger, at projektet ikke vil beskadige eller ødelægge yngle- og rasteområder for de forekommende bilag IV-dyrearter. Der kendes ikke til forekomster af bilag IV-planterarter som kan påvirkes eller ødelægges af projektet.

Bedst tilgængelige teknologi (BAT)

Med begrebet "bedst tilgængelig teknologi" menes den teknik, som mest effektivt giver et høj beskyttelsesniveau for miljøet som helhed og som samtidig er afvejet i forhold til fordele og økonomiske udgifter. Vurderingerne i relation til BAT skal som minimum følge kravene i EU-kommissionens referencedokument om BAT for intensivt hold af svin og fjerkræ (det såkaldte BREF-dokument). Vurderingerne for anvendelse af BAT på Videkærvej 37, skal ske i forhold til følgende aspekter:

1. Management
2. Fodringsstrategier
3. Staldsystemer
4. Forbrug af vand og energi
5. Opbevaring af husdyrgødning
6. Udbringning af husdyrgødning

Ad 1: Management I henhold til BREF dokumentet er det BAT, at træne og uddanne medarbejdere; registrere vand- og energiforbrug, foderforbrug, affaldsdannelse, samt anvendelsen af husdyrgødning og handelsgødning; udarbejde gødningsplaner; samt have en nød fremgangsmåde ved uheld. Husdyrbruget angiver at have BAT som følger:

- Bedriftens medarbejdere uddannes løbende gennem kurser og efteruddannelse.
- Medarbejdere er orienteret om, at ejendommen er miljøgodkendt, og hvilket ansvar der dermed følger.
- I bedriftens driftsregnskab registreres forbrug af vand, energi, indkøbt foder, pesticider og handelsgødning.
- Gyllen analyseres for indhold af kvælstof og fosfor.
- Rengøring i og omkring siloer og bygninger foretages jævnligt med henblik på at minimere risikoen for lugt og for at der ikke skal opstå uhygiejniske forhold.
- I forbindelse med indretningen af produktionsanlægget er der fokus på, at indretningen tager hensyn til en rationel drift, af hensyn til ressource forbruget i driften og af hensyn til de daglige arbejdsgange.
- Sigtet med anlægget er, at der ud fra et proportionalitetssynspunkt er fokus på hvilke staldsystemer, der er bedst anvendelig i relation til miljø, arbejdsforbrug og dyrevelfærd for at fremtidssikre virksomheden.
- På bedriften er der udarbejdet beredskabsplan, således at skade ved uheld kan minimeres.
- Bedriften er leverandør til Danish Crown og efterlever kravene med tilhørende egenkontrolprogram i "Danish"- produktstandarden. Den omhandler primært forhold vedr. dyrevelfærd, fødevarer sikkerhed og sporbarhed i primærproduktionen. Endvidere stilles der krav om renholdelse, skadedyr, foderopbevaring og generelt management.
- Der iværksættes et reparations- og vedligeholdelsesprogram for at sikre, at bygninger og udstyr er i driftsklar stand.
- Der er faste procedurer/rutiner i forhold til bortskaffelse af bedriftens spild- og affaldsstoffer, levering af foder, transporter m.m

Der stræbes efter at leve op til målene for godt landmandskab. Dette betyder bl.a.:

- At hjælpepestoffer som gødning, plantebeskyttelsesmidler, medicin og energi bruges under hensyntagen til miljø og sundhed.
- At brugen af næringsstoffer optimeres på ejendomsniveau under hensyntagen til afgrødernes behov og det økonomiske afkast.
- At tildeling af gødning til markerne sker ud fra planlægning af tildeling af kunst- og husdyrgødning på markniveau ud fra afgrødens behov på den enkelte mark.
- At der laves en årlig opgørelse over, at forbruget af kunst- og husdyrgødning ikke er større end normerne forskriver.
- At der arbejdes på at sikre en høj udnyttelse af næringsstofferne i husdyrproduktionen bl.a. ved at udarbejde gødningsplaner og sikre, at næringsstoffer tilføres, så der sker mindst muligt tab til det omgivende miljø.
- At der er fokus på at nye stalde og produktionssystemer indrettes så lugt og fordampning af ammoniak begrænses ud fra de tekniske og økonomiske muligheder og under hensyntagen til dyrenes fysiologiske og adfærdsmæssige behov.

Esbjerg Kommune vurderer, at husdyrbruget med hensyn til management har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved

anvendelse af bedst tilgængelige teknologi. Der stilles i revurderingen vilkår om, at der sker en kvartalsvis registrering af vand – og energiforbrug for at bibeholde og øge fokus på forbruget og muligheder for at reducere dette.

Ad 2: Fodringsstrategier (kun § 12)

I henhold til BREF dokumentet er det BAT at sikre effektiv fodring gennem sammensætning af foderet, og løbende kontrol, således at det stemmer overens med dyrenes behov. Husdyrbruget angiver at have BAT som følger:

- Foderproduktion og indkøb af foder sker på grundlag af foderplanlægning.
- Der udarbejdes foderplaner i samarbejde med konsulent og med anvendelse af nyeste viden indenfor svinefodring. Herved optimeres fodringen så unødigt forbrug af råvarer undgås.
- Der er faste aftaler til levering af foder.
- Foderanlæg justeres jævnlige, således at udfodret mængde svarer til dyrgruppen og unødigt foderspild minimeres.
- Grisene fasefodres, dvs. at der fodres med forskellige foderblandinger afhængigt af dyrenes alder/levende vægt, og for avlsdyrenes vedkommende, afhængigt af hvor de befinder sig i reproduktionsfasen. Kravet til næringsstoffer er forskelligt, og ved at fasefodre indenfor normerne undgås en generel overforsyning med råprotein og fosfor, som ellers vil udskilles via husdyrgødningen og belaste miljøet.
- Råprotein- og fosforindholdet i de anvendte foderblandinger ligger indenfor de normer som er beskrevet i BREF- dokumentets tabel 1 vedr. Vejledende niveauer for råprotein og fosfor i BAT- foder til fjerkræ og svin. (De konkrete normer vil afhænge af energiindholdet i foderet)

Råprotein:

- o Der anvendes foder der indeholder 19-21 % total råprotein pr. kg for pattegrise <10kg
- o Der anvendes foder der indeholder 17,5-19,5 % total råprotein pr. kg for smågrise <25 kg
- o Der anvendes foder der indeholder 15-17 % total råprotein pr. kg for slagtesvin 25-50 kg
- o Der anvendes foder der indeholder 14-15 % råprotein for slagtesvin 50-110 kg
- o Der anvendes foder der indeholder 13-15 % råprotein for drægtige søer
- o Der anvendes foder der indeholder 16-17 % råprotein for diegivende søer

Fosfor:

- o Der anvendes foder der indeholder 0,75-0,85 % fosfor for pattegrise <10kg
- o Der anvendes foder der indeholder 0,60-0,70 % fosfor for smågrise <25 kg
- o Der anvendes foder der indeholder 0,45-0,55 % fosfor for slagtesvin 25-50 kg
- o Der anvendes foder der indeholder 0,38-0,49 % fosfor for slagtesvin 50-110 kg
- o Der anvendes foder der indeholder 0,43-0,51 % fosfor for drægtige søer
- o Der anvendes foder der indeholder 0,57-0,65 % fosfor for diegivende søer

Fravalg af foderteknologi – under hensyn til proportionalitetsprincippet

Benzoesyre

- Omkostningen ved anvendelse af benzoesyre i den pågældende besætning, vurderes ikke at være proportional med miljøeffekten.

Esbjerg Kommune vurderer, at husdyrbruget med hensyn til fodringsstrategier har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af bedst tilgængelige teknologi. Via analyse af grovfoder og udarbejdelse af foderplaner optimeres fodring så unødigt forbrug af råvarer undgås.

Ad 3: Staldsystemer

Husdyrbruget angiver at have BAT som følger:

Fravænnede grise:

- Den ene smågrisestald er en to-klimastald med delvist spaltegulv 70 % spalter, hvilket reducerer ammoniakfordampningen.

Slagtesvin

- Den ene slagtesvinestald er med delvist spaltegulv (30 % spalter), hvilket reducerer ammoniakfordampningen.

Golde/drægtige søer:

- I drægtighedsstalden er der delvist spaltegulv, 20-70 % spalter, hvilket reducerer ammoniakfordampningen.

Diegivende søer:

- Farestaldene er med delvist spaltegulv (30-40 % spaltegulv), hvilket reducerer ammoniakfordampningen.

Fravalg af staldteknologi – under hensyn til proportionalitetsprincippet

Gyllekanal med linespil

- Der etableres ikke kanaler med linespil, idet det er et eksisterende staldanlæg, som ikke trænger til renovering.

Forsuring

- Med det aktuelle produktionsanlæg er det ikke muligt, at installere forsuring i alle staldafsnit.

Gyllekøling

- Der etableres ikke gyllekøling, idet det kun kan komme på tale i forbindelse med renovering af staldene, hvilket ikke er aktuelt.

Luftrensning

- Der etableres ikke luftrensning, idet etableringsomkostningerne i forhold til den samlede produktion på ejendommen vurderes ikke at være proportionale med miljøeffekten. Etableringsomkostningerne ved at etablere luftrensning i dette eksisterende staldsystem er meget store.

Delvis spaltegulv

- Etablering af delvis spaltegulv vil kræve en renovering af stalden, hvilket ikke er aktuelt.

Fuldspaltegulvene i sostaldene vil ikke blive erstattet med delvis spaltegulv, idet staldsystemet formentlig bliver ulovligt i 2013. Derfor vil disse efterhånden blive taget ud af drift.

Fuldspaltegulvene i smågrise- og slagtesvinestaldene vil blive erstattet med delvis spaltegulv, når staldene skal gennemgribende renoveres. Det vil ske i løbet af 10-15 år.

Esbjerg Kommune vurderer, at husdyrbruget med hensyn til staldsystemer har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af bedst tilgængelige teknologi. Der er tale om ændring og reduktion af dyreholdet i eksisterende stalde, vurderes det, at anvendelse af forsøringsanlæg eller gyllekøling i den konkrete sag ikke kan betegnes som BAT. Der stilles dog vilkår om, at staldene ved næste gennemgribende renovering, skal leve op til BAT-niveauet.

Ad 4: Forbrug af vand og energi

I henhold til BREF-dokumentet er det BAT at registrere vandforbruget gennem måling og ved detektering og reparation af lækager. Husdyrbruget angiver at have BAT som følger:

- Vandforbruget registreres:
 - Årligt i regnskabet
 - Månedligt, med henblik på at kunne identificere lækager
- Evt. lækager identificeres og reparerer hurtigst muligt. Defekte drikkekopper udskiftes.
- Med henblik på at kontrollere og optimere vandforbruget monteres der vandmåler på vandforsyningen til:
 - Drikkevandssystemet
 - Nye stalde
 - Alle stalde
- Bedriftens drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnligt med henblik på at undgå spild.
- I forbindelse med rengøring iblødsættes staldene, for at mindske forbrug af vaskevand.

I henhold til BREF dokumentet er det BAT at installere energibesparende belysning. Husdyrbruget angiver at have BAT som følger:

Belysning:

- Der er kun lys i driftsbygningerne når der arbejdes og dette i øvrigt er nødvendigt af produktionsmæssige årsager.

- Udendørs belysning er dagslysstyret eller har bevægelsessensor, hvorved unødvendigt energi forbrug undgås.
- Der anvendes lavenergi-belysning i bedriften

Varme:

- Der anvendes to-klimastalde, hvorved grisenes egenproduktion af varme anvendes til at hæve temperaturen under overdækningen. Herved spares energi på opvarmning af det faste gulv.

Ventilation:

- Der er undertryksventilation, hvilket reducerer energiforbruget i forhold til et ligetryksventilationsanlæg.
- Ventilationsanlægget til ses dagligt for driftsforstyrrelser.
- I de mekanisk ventilerede stalde gennemføres hyppige eftersyn, justeringer og rengøring af ventilationssystemet. Hvorved unødigt energiforbrug til ventilation undgås.

Øvrige:

- Elforbruget registreres månedligt. Dette giver fokus på forbruget, og muligheder for at reducere dette.
- Tørfodringsanlægget er udstyret med føler, der sikrer at foderingsanlægget ikke kører i tomdrift, når foderautomaterne er fyldt op.
- Gylletanken er overdækket og der er dermed ikke tilførsel af regnvand til gylletanken. Dette reducerer antallet af transporter, og derved energiforbruget i forbindelse med udkørsel af gyllen.

Esbjerg Kommune vurderer, at husdyrbruget med hensyn til vand- og energiforbrug har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af bedst tilgængelige teknologi. Det kan nævnes, at ventilationsanlægget i den nyeste stald er etableret i henhold til udsagningsprincippet Multistep. Dette sikrer vedvarende det højst mulige afkast og vil dermed bidrage til at mindske lugtpåvirkningen af omgivelserne. Da ventilationsanlægget er frekvensstyret er anlægget kun i drift efter behov, hvilket reducerer strømforbruget med 30-40% i forhold til konventionelle ventilationsanlæg.

Som nævnt under management stilles der i revurderingen vilkår om, at der sker en kvartalsvis registrering af vand – og energiforbrug for at bibeholde og øge fokus på forbruget og muligheder for at reducere dette.

Ad 5: Opbevaring af husdyrgødning

For så vidt angår BAT ved opbevaring af gylle omfatter dette en stabil beholder der kan modstå påvirkning og som er tæt og beskyttede mod tæring; at gylle kun omrøres lige før tømning i forbindelse med udbringning; samt at tanken overdækkes med fast låg eller flydelag. Husdyrbruget angiver at bruge BAT som følger:

Gylle:

- Flydende husdyrgødning opbevares i tætte gylletanke og udbringes på markerne ud fra afgrødens behov på den enkelte mark. Herved optimeres optagelsen af næringsstoffer og udvaskningen af nitrat samt udledningen af fosfor minimeres.
- Årligt efterses tæthed af overjordisk del og kabler på gyllebeholdere for intakt beskyttelse og eventuelle brud. Ved skader kontaktes leverandøren.

- Tanken tømmes ca. en gang årligt for indvendig inspektion. Inspektionen foretages stående uden for tanken.
- Gyllen omrøres kun forud for udkørsel af gylle.
- Der er fast overdækning af gylletanken. Dette reducerer ammoniakfordampningen.
- Tanken er tilmeldt de lovpligtige eftersyn, hvilket betyder, at tanken hvert 10. år bliver kontrolleret af autoriseret kontrollant for, om tanken opfylder krav til holdbarhed, tæthed og styrke.

Esbjerg Kommune vurderer, at husdyrbruget med hensyn til opbevaring af husdyrgødning har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af bedst tilgængelige teknologi. Bl.a. er der teltdug på alle gyllebeholdere for at mindske ammoniakemissionen.

Ad 6: Udbringning af husdyrgødning

I henhold til BREF-dokumentet er det BAT at tilpasse den gødningsmængde, der skal spredes på marken med arealet og afgrødernes behov; undgå at sprede gødningen når marken er mættet med vand, er oversvømmet eller dækket af sne; samt udsprede gødningen umiddelbart før afgrødernes maksimale vækst og næringsstof optag forekommer. Husdyrbruget angiver at bruge BAT som følger:

- Flydende husdyrgødning udbringes ved slangeudlægning eller nedfældning. Som hovedregel nedfældes gylle på sortjord og slangeudlægges i afgrøder. Disse udbringningsmetoder er blandt de bedste mht. at reducerer ammoniakemissionen fra det udbragte husdyrgødning.
- Fra 1. januar 2011 nedfældes gyllen på sort jord og i græsmarker.
- Gyllen udbringes med slæbeslanger og nedharves på ubevoksede arealer indenfor 6 timer.
- Husdyrgødningen udbringes under hensyn til afgrødernes vækstperiode og behov, hvilket medfører maksimal udnyttelse af næringsstoffer.
- Husdyrgødning udbringes under hensyn til de generelle regler, og foregår i videst mulig omfang efter godt landmandskab, hvilket vil sige, at der tages hensyn til naboer, byområder osv.
- I forbindelse med udbringning af husdyrgødning er der fokus på at overholde randzoner til grøfter og vandløb, hvorved risikoen for tab af fosfor og nitrat mindskes.

Esbjerg Kommune vurderer, at husdyrbruget med hensyn til udbringning af husdyrgødning har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af bedst tilgængelige teknologi.

Samlet vurderes, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknologi.

Ophør

Ved ophør af driften af husdyrbruget, vil det blive sikret, at de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare foretages, og at stedet bringes tilbage i tilfredsstillende tilstand. Oplagret husdyrgødning, affald, maskiner og andet materiel vil blive bortskaffet. Gyllekanaler og gylletanke, vil blive rengjort, således at der ikke er fare for forurening med husdyrgødning.

Esbjerg Kommune vurderer, at disse tiltag er tilstrækkelige til at undgå forureningsfare og til at sikre, at ejendommen ikke vil blive et attraktivt levested for eksempelvis rotter. Endvidere vurderes det, at disse tiltag vil sikre, at ejendommen ikke kommer til at fremstå som et øde og forladt element i landskabet. Der stilles vilkår om, at husdyrbruget ved ophør skal træffe de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare.

Bemærkninger i forbindelse med indledende annoncering af det ansøgte projekt

I forbindelse med offentliggørelse af det ansøgte projekt i Bramming Ugeavis den 14. marts 2006 har Esbjerg Kommune ikke modtaget kommentarer, indsigelser eller forslag til projektet.

Samlet vurdering

Esbjerg Kommune vurderer, at der kan meddeles tilladelse til det ansøgte da:

- Der er truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik,
- Husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne, samt
- Ændring og drift af husdyrbruget ikke medfører væsentlige virkninger på miljøet.

Høring

I forbindelse med en 2 ugers høring er der indkommet bemærkninger fra ansøgers konsulent, som er indarbejdet i revurderingen.

Samlet vurdering

Esbjerg Kommune vurderer, at der kan meddeles tilladelse til det ansøgte da:

- Der er truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik,
- Husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne, samt
- Udvidelse og drift af husdyrbruget ikke medfører væsentlige virkninger på miljøet.



Produktion: Esbjerg Kommune
Foto: Torben Meyer



Esbjerg
Kommune

Torvegade 74 . 6700 Esbjerg
Tlf: 7616 1616 . Fax: 7616 0969
miljo@esbjergkommune.dk
www.esbjergkommune.dk